

9^e JAARGANG N° 20 -- 2 AUGUSTUS 1929

LOSSE NUMMERS 15 CENT

OPLAGE BOVEN 100.000 EXEMPLAREN

DIE STAD

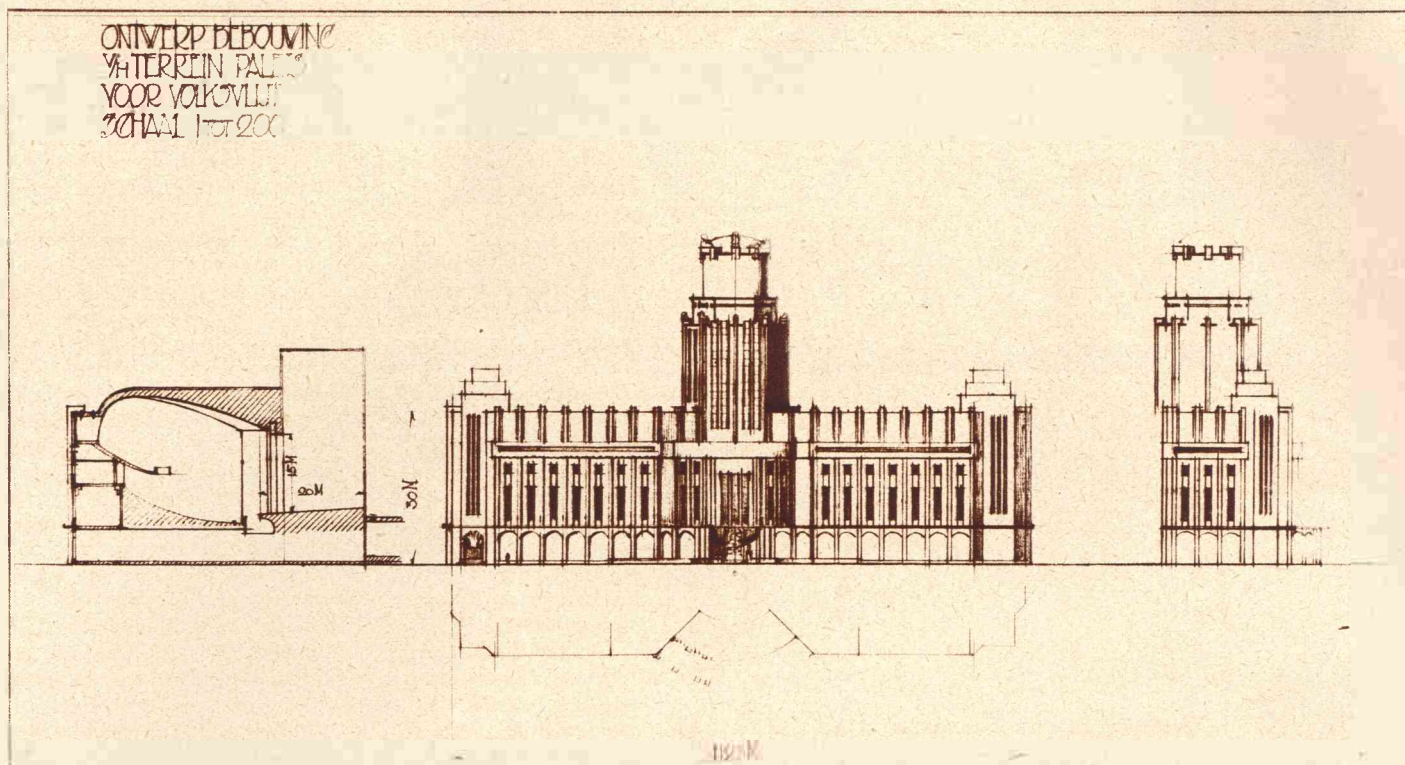
GEILLUSTREERD WEEKBLAD
VERSCHIJNT DES VRIJDAGS

AMSTERDAM

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
KEIZERSGR: 234 TEL. 43304

ZOMERSCHE ZONDAGSRUST

Architectonische tekening van den voor- en een der zijgevels, met links een doorsnede over de tooneelzaal. De wijze waarop de toeschouwers-ruimte amfiteatersgewijze oploopt, is op de tekening duidelijk te zien.

EEN KUNST-CENTRALE IN AMSTERDAM

Er zijn al heel wat plannenmakers bezig geweest om een oplossing te vinden voor den toestand op het Frederiksplein, zooals die geworden is door den brand van het Paleis voor Volksvlijt.

Daar moest op die plek natuurlijk weer een gebouw komen; het gat moest weer gevuld, maar waarmee? Met wat voor een gebouw? Moest het een schouwburg worden — de groote schouwburgnood wees in die richting — of een concertzaal of een tentoonstellingszaal? En zou het niet verstandig zijn, nu het gebouw toch weg was, het nieuwe een eind achteruit te zetten, opdat een betere, dat wil zeggen rechttere verbinding van de Weteringschans met de Hoogesluis zou worden verkregen?

Allemaal vragen die zich voordeden en waarvan de oplossing niet zoo heel gemakkelijk was.

Nu is onlangs de heer J. J. N. Exter uit het buitenland, waar hij — o.a. in Berlijn — ook reeds dergelijke plannen propageert, teruggekomen en wil op de plaats van het afgebrande Paleis voor Volksvlijt een Kunst-Centrale zetten, een gebouw, waar velerlei kunst-vormen tot uiting zullen kunnen komen. Hij wil in het nieuwe gebouw dus niet alleen een schouwburg, niet alleen een concertzaal, niet alleen een tentoonstellingszaal, maar die allemaal tegelijk hebben.

Waarom?

De heer Exter motiveert zijn plan o.m. als volgt: „Er is geen tijd geweest, dat zulk een Kunst-Centrale zóó dringend noodzakelijk was als nu. Want nu meer dan ooit, komt op scherpe wijze 't gebrek aan eenheid, aan „centralisatie” van ons Kunstwezen tot uiting.

Alles is verspreid en leeft „afgescheiden” en verdeeld van elkander — en leidt onomstootelijk tot verbrokkeling!

Verbrokkeling, verdeeldheid — zij leidt tot ondergang — in deze de ondergang van onze Kunst, onze kultuur.

Hieraan kan een einde komen, wanneer één groot Centraal lichaam, waar levenbrengende kracht van uitgaat, gesteund van Overheidswege,

rustig en zeker, zijn heilzame werking op 't hem al omringende kan uitoefenen! Zulk een invloed kan een goed functioneerende Kunst-Centrale zijn. Wanneer in een dergelijke instelling leidende groepen van ons kunstleven in al zijn geledingen bij afwisseling vertegenwoordigd zijn, kan het niet anders of deze „Centrale” zal toonaangevend zijn in den lande, en op het geheele Kunstleven een stempel van evenwicht drukken.

J. J. N. Exter, de promotor van het plan tot stichting van een Kunst-Centrale op de plaats van het afgebrande Paleis voor Volksvlijt.

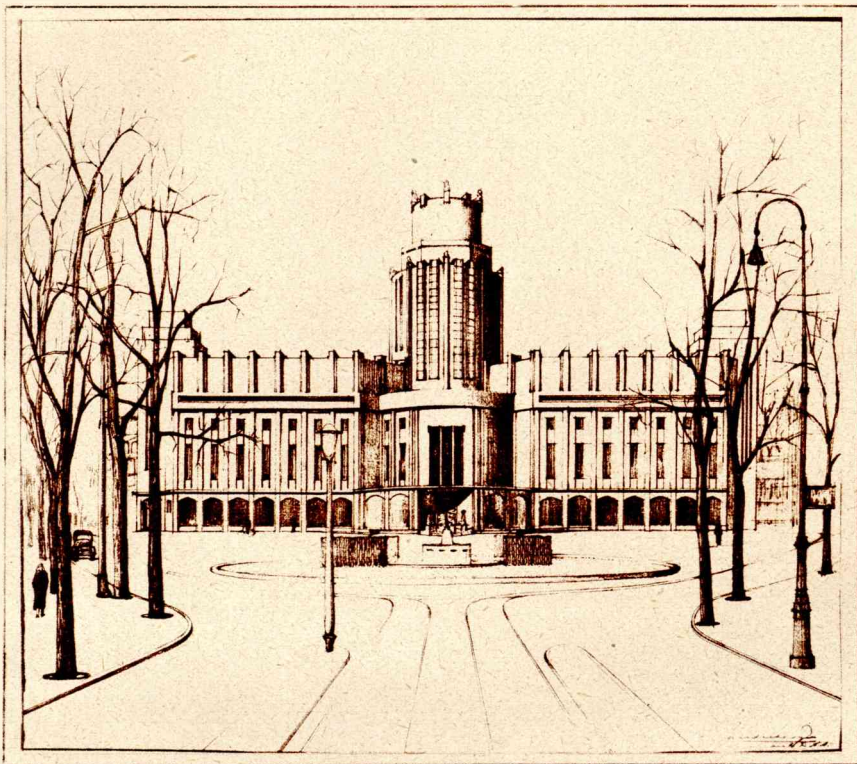
Voor ons volk zal een dergelijke instelling van onschatbare waarde zijn, daar zij meer dan elke andere inrichting op Kunstgebied „opvoedkundig” werkzaam zal kunnen zijn. Men bedenke slechts de voordeelen: *alle takken van Kunst onder één dak vereenigd*.”

Dergelijke centrales zullen zeer zeker van groot nut kunnen wezen, en, wanneer zij in andere wereldsteden navolging vinden, uitgroeien tot kultuur-centra, die door hun onderlinge uitwisseling van tooneel- en muziekgezelschappen, van tentoonstellingen enz. „de volken in het diepst van hun wezen nader tot elkaar brengen. Meer dan ergens anders, ligt daar,” zegt de heer Exter, „een grondslag voor een verbroedering der volken.”

„Dit,” zegt hij dan verder in de toelichting, die hij met zijn door den architect Jan de Meijer in tekening gebrachte plannen aan B. en W. zond, „dit is een gemeenschapsbelang, — en welk land zou beter de drager dier gedachte kunnen zijn dan Nederland, dat meer dan ieder ander land door zijn onschatbaren rijkdom aan „levende” Kunst bij machte is een taal te spreken, die ieder land verstaat?”

Dit in oogenschouw nemende, is bij mij de overtuiging gerezen, dat een dergelijk gebouw er slechts mag komen in en door de gemeenschap waarvoor het bestemd is. Het mag niet overgeleverd zijn door de tijden aan de finantiële willekeur van enkele „financiers”, neen, het moet er staan, gegrondvest door en onder leiding van het Hoofd dier Gemeenschap, in deze het plaatselijke Gemeente-Bestuur van Amsterdam.”

Wij reproduceeren hierbij, naast een situatie-tekening, een tweetal tekeningen van het gebouw, waaruit men zich een denkbeeld zal kunnen vormen, hoe de ontwerpers ervan zich een en ander hebben voorgesteld. Ter toelichting van deze tekeningen kunnen wij niet beter doen, dan den architect zelf aan het woord laten, die zijn plan ontwierp naar de aanwijzingen van den heer Exter. „Dientengevolge,” zegt hij, „is een groote hal geprojecteerd, vanwaar de Schouwburg,

Het gebouw, zooals zich dat na voltooiing aan den uit de Utrechtschestraat komenden beschouwer zou voordoen. De gevellengte bedraagt ruim 112 M., de hoogte van den toren 65 M., dat is ongeveer 15 M. hooger dan de koepel van het Paleis voor Volksvlijt was.

de Concertzaal en de tentoonstellingszalen zijn te bereiken.

Uit deze hal voeren twee monumentale trappen naar Schouwburg en Concertzaal.

De tentoonstellingszalen worden gelijkvloers door een breede beeldengalerij verbonden. Aan deze galerij aansluitend ligt de ontvangstzaal, waaraan de tentoonstellingszalen in vleugelvorm aansluiten.

Deze vleugels omsluiten een intieme binnentuin, welke door een waterpartij — waar doorheen een zuilengalerij voert, welke de beide tentoonstellingszalen verbindt — wordt verlevendigd.

Aan de achterzijde wordt deze tuin afgesloten door een groote veilingzaal, welke in verbinding kan worden gebracht met de beide vleugels en dus eventueel ook als tentoonstellingszaal gebruikt kan worden. Aan de veilingzaal buigt zich in den tuin uit een als serre opgevatte tearoom.

In aansluiting met de ontvangstzaal, is deze intieme binnentuin uitermate geschikt voor avondpartijen. Deze ontvangstzaal draagt dus feitelijk het karakter van een feestzaal.

De Schouwburgzaal biedt plaats aan pl.m. 1000 personen. De tooneeldiepte is 20 M. De traditioneele uit den Hof-theatertijd stammende proscenium is hier op moderne wijze opgelost.

De toeschouwers zijn amfithatersgewijze geplaatst in opstijgende isacoustische lijn. De achterzijde wordt afgesloten door een loge-rij waaraan zich een in de as van de theaterruimte liggende foyer aansluit. Boven beide strekt zich nog de galerij uit. Aan beide zijden van dezen foyer sluiten zich groote voorruimten aan, waarvan een in aansluiting met de monumentale hal, waarvan ook de vestiaires bereikbaar zijn.

Dezelfde distributie heeft ook de Concertzaal cum annexus. De Concertzaal is geconstrueerd volgens de nieuwste acoustische opvattingen.

Voor de bestaansmogelijkheid van dit groote ruimtecomplex zijn verder geprojecteerd, op den beganen grond, zich aan de hal aansluitende café's met terrassen. Deze café's staan onder de hal door in verbinding met elkaar door een cirkelvormige „caveau”.

De overige ruimten aan de straatzijde zijn bestemd voor showrooms.

Tusschen de beide café's ligt in de as van het gebouw de ruime vestibule, waaruit men onmiddellijk door de hal, de beeldengalerij en ontvangstzaal, een doorkijk heeft op den tuin, daar voor de wanden een ruim gebruik wordt gemaakt van brons en spiegglas.

‘t Geheele gebouw is „brandvrij” geconstrueerd, en van buiten opgetrokken in natuursteen.

In verband met ‘t „stadsbeeld” is de rooilijn van ‘t Gebouw 33 M. terug geplaatst (op het plan is in stippellijnen ‘t oude Paleis voor Volks-

vlijt aangegeven). Meer is niet mogelijk, daar voor de diepte van het Schouwburg- en Concertzaalgebouw, (het „Hoofdgebouw” dus) 50 M. noodzakelijk is, en de achtergevel hiervan niet voor het open galerij-gedeelte mag komen.

Men ziet dus, dat de geheele opzet van het plan is: de galerij in zijn geheel ongeschonden te laten, al zou natuurlijk — met voorbijzien van miljoenen kosten — het ideëeler zijn het geheele complex opnieuw te bebouwen. B.v. zou dan het gedeelte galerij grenzende aan ‘t water tot kade kunnen worden gemaakt.

Bij het projecteeren van de tentoonstellingszalen ende veilingzaal in den binnentuin, is rekening gehouden met het bestaande servituut op dezen tuin.

Volgens het servituut moet dit terrein onbebouwd blijven. De geest hiervan zal zijn, de bewoonbaarheid der huizen aan Oost- en West-einde zoo hoog mogelijk te laten, en de winkels aan de galerij hun licht niet te ontnemen.

Daarom is de uiterste begrenzing der tentoon-

stellingszalen 40 M. van de achtergevelrooilijnen der woonhuizen gehouden. Bovendien ligt de vlakke afdekking dezer zalen niet hooger dan 10 M. boven den tuin, zoodat de blik op den intiem binnentuin — welke mooier zal zijn dan de thans bestaande steppevlakte — blijft.

Met eenigszins welwillende houding van partijen zou met steun der Gemeente gemakkelijk deze betere oplossing kunnen worden bereikt. Zooals de toestand nu is, is een wandeling in de galerij, door het armoedige uitzicht, geen genot. Daaruit is het kommervolle bestaan der winkels af te leiden.

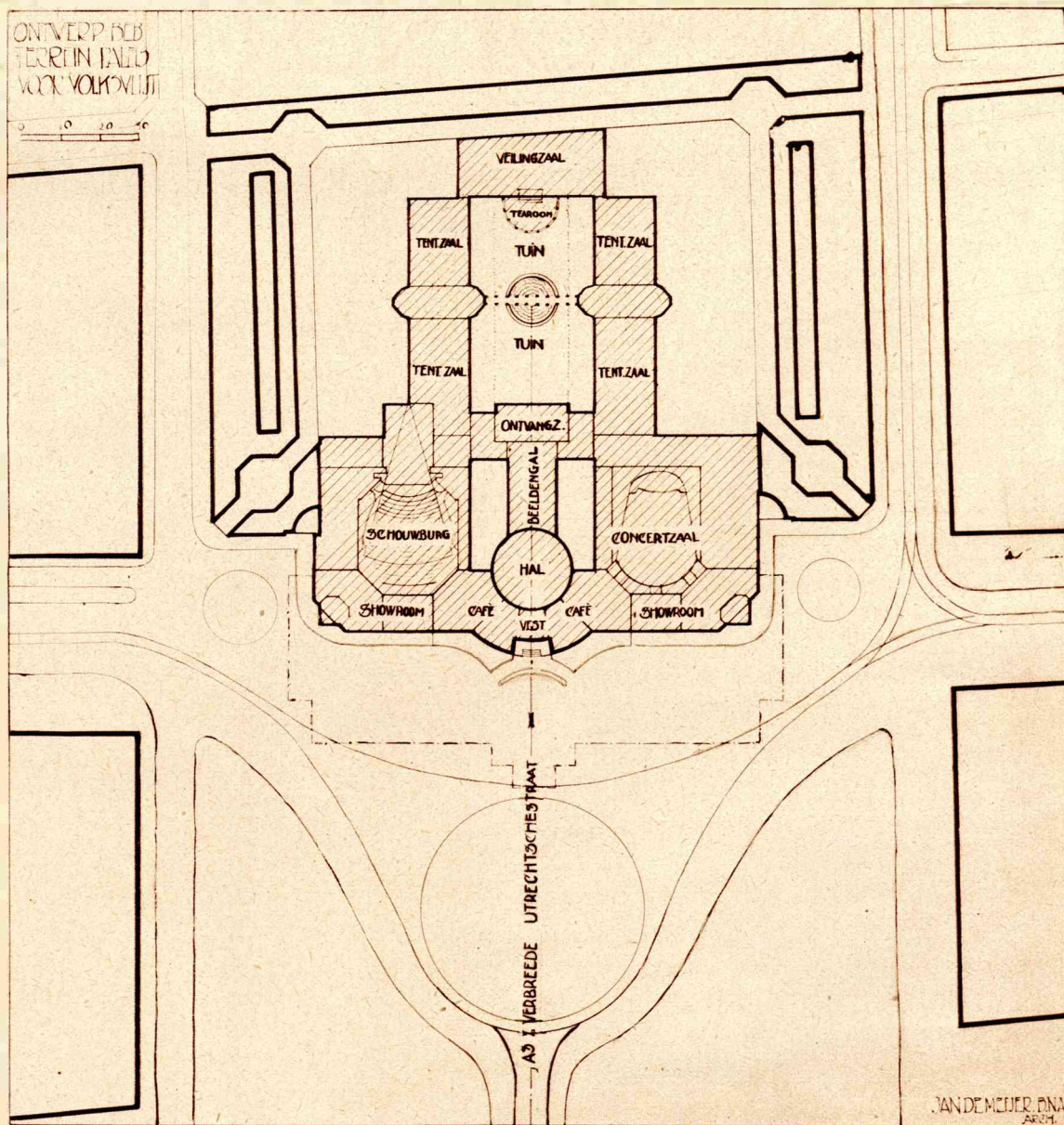
Een parallelgeval is de toestand van het Palais Royal in Parijs, waar men sinds geruimen tijd op middelen zint den verwordenden toestand te verbeteren.

Nu de oppervlakte der buitentuinen geringer is, zal het onderhoud hiervan makkelijker te bekostigen zijn, en zal, door wegneming van het „wilde-beestenhek”, de galerij een wandelpad om een tuin worden, wat haar een geheel ander karakter verleent, en last not least, den winkels ten goede zal komen.”

In een onderhoud dat wij met den heer Exter hadden, vertelde deze ons nog dat met het oog op de berekening der rentabiliteit van een dergelijk gebouw, elke afdeling die er een plaats in zal vinden, voor zich aan de praktijk is getoetst... reeds tien jaar lang heeft hij zich met de oprichting van een dergelijk gebouw bezig gehouden, in samenwerking met verschillende architecten alles wat er mee samenhangt bestudeerd, zoodat de plannen dan ook tot in de kleinste onderdeelen gefundeerd zijn.

De plannen van den heer Exter zijn nu bij B. en W. en bij de Schouwburg-Commissie in studie... dragen zij daar de goedkeuring weg, dan is de kans groot, dat Amsterdam binnenkort met een mooi en praktisch gebouw verrijkt zal worden.

A. T.

Situatie-teekening van architect Jan de Meijer, van het plan voor een Kunst-Centrale, die de heer Exter op de plaats van het afgebrande Paleis voor Volksvlijt wil laten verrijzen.

IN DE HOOFDSTAD

Hiernaast: Op den hoek van den N.Z. Voorburgwal en N.Z. Kolk zijn de aldaar staande oude huizen, waarvan wij nog onlangs eenige afbeeldingen plaatsten, afgebroken. Daar zal nu het hoofdgebouw verrijzen van de fa. Van Gend en Loos die van den Dam verdwijnen gaat.

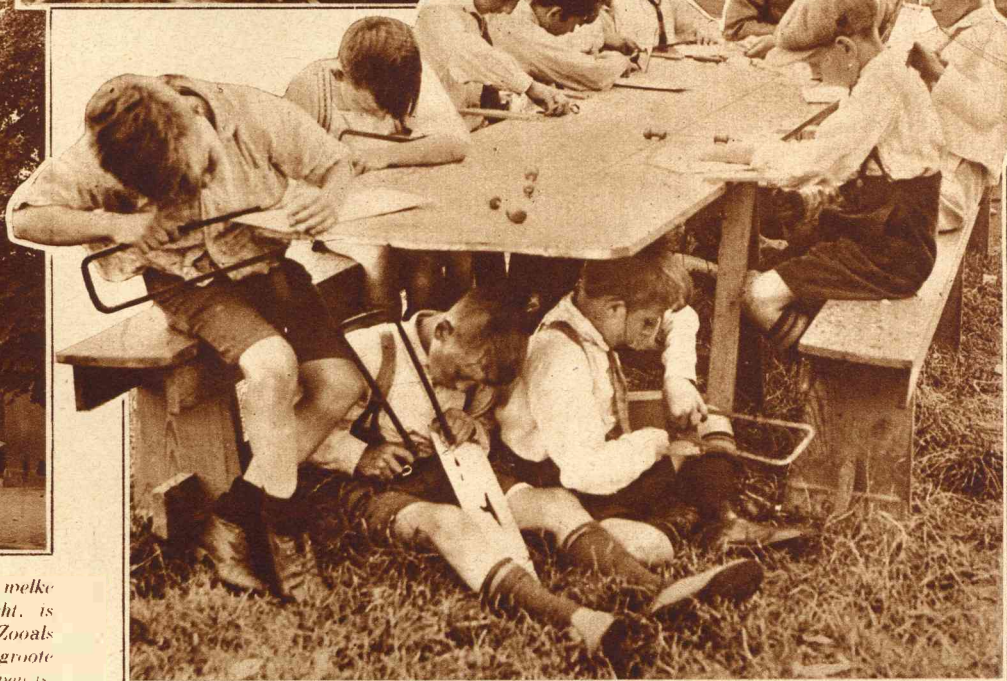
Hieronder: Een ander zichtje op de puinhoopen in dit oude stadsdeel.

De bekende molen „de Gooyer” aan het Funen, welke zooals men weet door de gemeente is aangekocht, is thans aan een grondige herstelling onderhevig. Zooals de kolos er thans uitziet. — Rechts boven: Het groote jachtwiel met achterende molens die totaal uitgelopen is.

Een schitterende balkonversiering hebben sommige bewoners van het Mercatorplein weten aan te brengen. Als een staaltje van deze edele versierkunst laten wij onze lezers hier de balkons van eenige dezer versierde huizen zien: Misschien wekt dit goede voorbeeld ook navolging, is 't niet dit jaar dan een volgenden keer.

De Vereeniging „Ons Huis” heeft op verschillende terreinen in onze stad vacante scholen georganiseerd. Zoo troffen wij op het terrein „de Hooge Boomen” aan den Amstelboenschweg een stel knapen aan die bezig waren onder leiding zich in het figuurzagen te bekwaamen. Hiernaast zien men ze aan den arbeid.

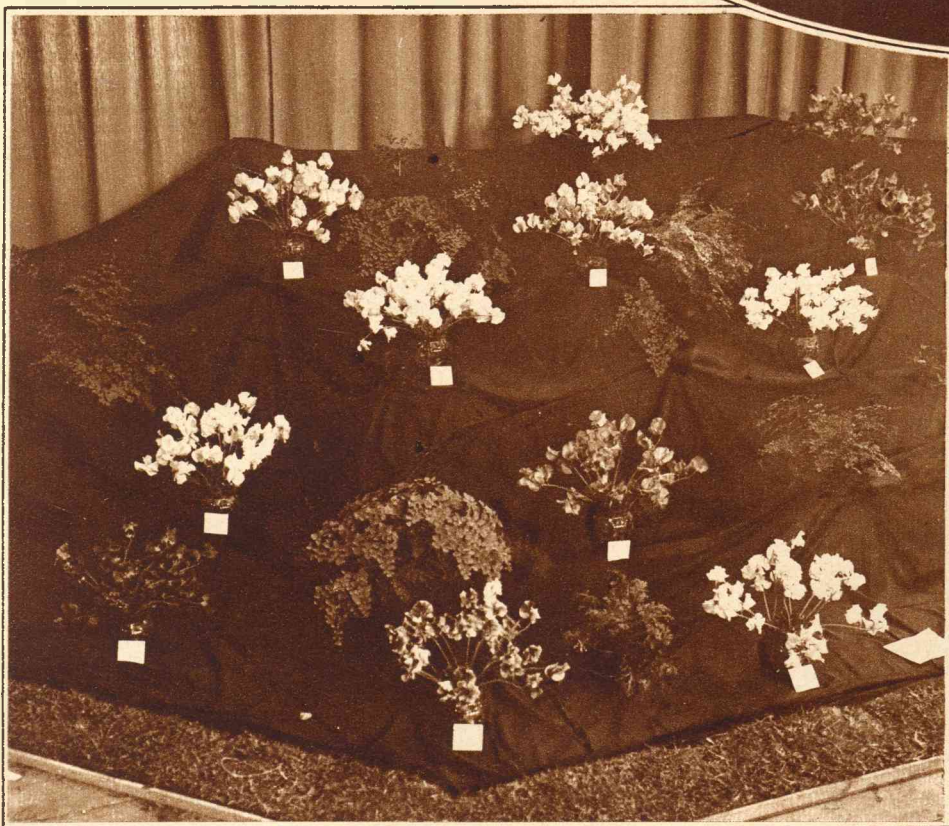
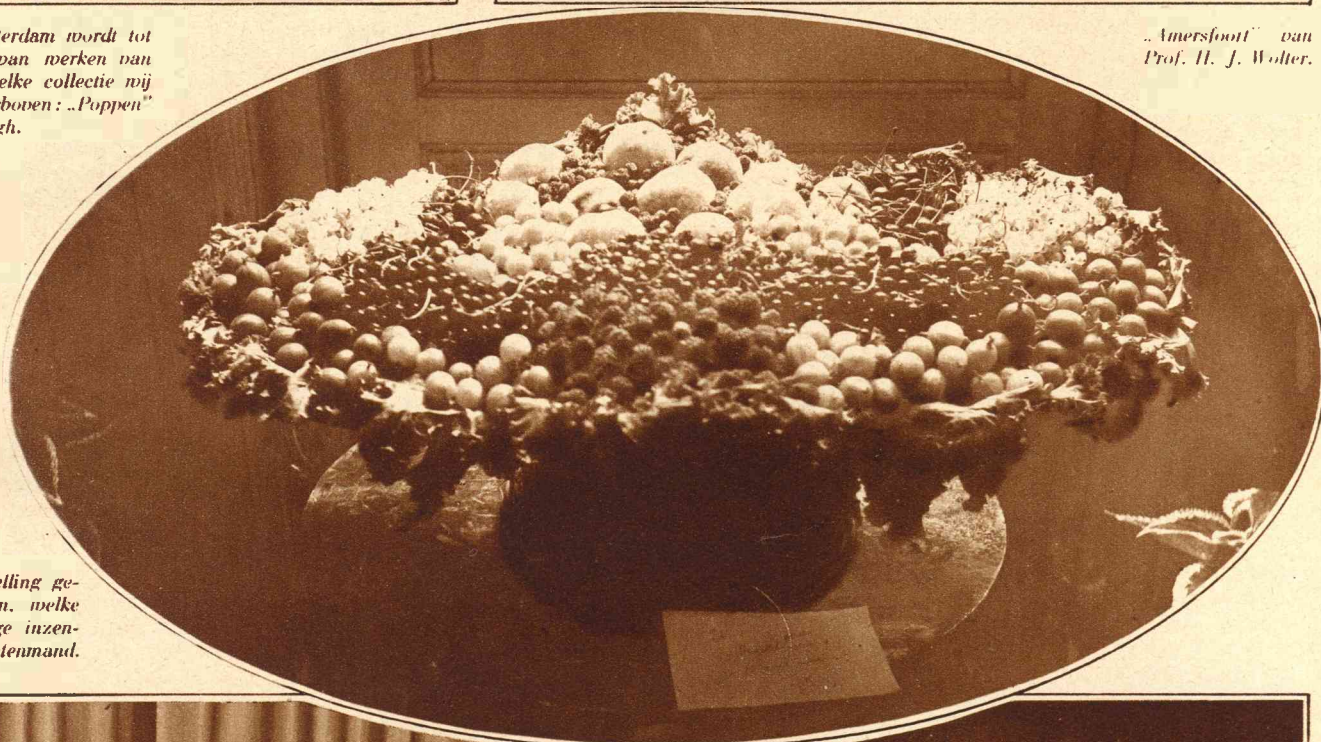
In de Kunstzaal Mak aan het Rokin te Amsterdam wordt tot eind Augustus een tentoonstelling gehouden van werken van Nederlandsche Meesters der 19e eeuw, uit welke collectie wij hierbij een tweetal schilderijen reproduceeren. Hierboven: „Poppen” van de bekende poppenschilderes Lizzy Ansingh.

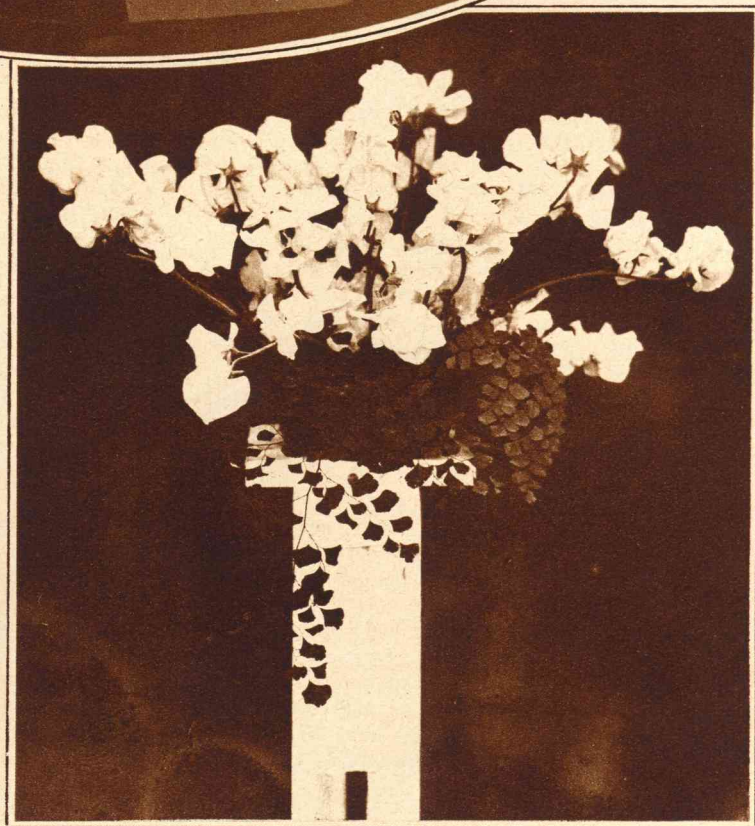
„Amersfoort” van Prof. H. J. Wolter.

Natuur en Kunst

Te Bussum is in „Concordia” een tentoonstelling gehouden van Lathyrus en andere bloemsoorten, welke wel toeschouwers lokken mocht. Hierbij eenige inzendingen. Hiernaast: Een prachtige, bekroonde vruchtenmand.

Een verzameling Lathyrussen, welke den eersten prijs won.

Een magnifieke inzending Lathyrus, bekroond met de berg. zilveren medaille.

DE WEDDENSCHAP

Naar het Engelsch van Ladbroke Black

Geautoriseerde vertaling door A. T.

Cicely begon in te zien, dat het haar misschien toch nog onmogelijk zou zijn, naar Latavia terug te keeren. Geen van beiden had een paspoort. Nu hoorde zij een der mannen in den coupé naast den haren nog een oogenblik, en zij zouden aan de beurt komen.

Weer dacht zij aan die tooverwoorden van Dick. Zij frommelde in haar kleeren, en haalde al het geld van het land, dat zij te Borne had gewisseld, voor den dag. Het waren vette bankpapiertjes, een waarde van ongeveer drie honderd gulden vertegenwoordigend. Terwijl zij haar sjaal verder over haar gezicht trok, werd de deur geopend en een beambte met een rood gelaat en een zwarte krijshafte snor kwam het compartiment binnen. Op ruwen toon vroeg hij om de paspoorten.

„Kom, vrouwtje, waar is je paspoort? Je weet toch wel, dat je dat moet hebben, als je de grens over wil?”

Een oogenblik aarzelde Cicely en toen antwoordde ze met een beverige stem in het Duitsch:

„Dit is het eenige paspoort, dat mijn vriendin en ik hebben. . . . Ik hoop, dat het in orde zal zijn.”

Met een blik alsof hij zijn oogen niet geloofde, staarde de man op het pakje bankpapier, dat zij hem toestak; toen bukte hij zich en tenslotte greep hij er naar. Het onderzoek van dit eigenaardige paspoort, hoe oppervlakkig het ook was, scheen hem buitengewoon te voldoen.

„De paspoorten zijn volmaakt in orde,” zei hij bits. Het volgende oogenblik was hij uit den coupé verdwenen, waarvan hij de deur achter zich sloot. Op het perron werd een fluitje gehoord en de trein begon zich langzaam voort te bewegen over de brug, die de grensscheiding was tusschen de beide landen. Weer waren ze in Latavia, in het land, waar Cicely's leven bijna zijn einde had gevonden. Martha lachte luid-op.

„Ik dacht, dat we er bij waren, juffrouw. Ik had geen oogenblik aan een paspoort gedacht. Maar die kerel hapte naar dat geld even gulzig, als onze hond thuis zou happen naar een biefstuk.”

Cicely was blij, dat één gevaar tenminste was afgewend, maar ze besepte nu toch ook des te beter de gevaren die zij liep. Zelfs Martha's goed humeur kon haar niet opvroolijken. Hoe moest ze Dick bereiken, als ze eenmaal in Mintz was? Voor haar geest kwam het visioen van een reusachtig paleis, met overal schildwachten er om heen en tal van beambten. . . . Hoe moest zij door dezen levenden muur heen breken om haar boodschap aan Dick te kunnen brengen? Zij was nog bezig, met over de oplossing van dit probleem na te denken, toen ze eindelijk Mintz bereikten. Langzaam en met moeite uitstappend, om in haar rol van oude boerin te blijven, strompelde zij over het perron, gaf haar kaartje af en liep, met Martha vlak achter haar, het Stationsplein op. Een groep werklui, die een pas aangeplakt biljet stonden te lezen, trok haar aandacht. Zij keek naar het biljet, en het eerste wat zij er op zag, waren de woorden „tienduizend kronen”. De mannen spraken opgewonden met elkaar.

„Die duivelse vreemdelingen! Ik wou dat ik het geluk had, ze te pakken te krijgen,” riep er een uit.

Met angst in het hart begon Cicely het biljet te lezen. Er stond in, dat Almeric en Cicely Vane, die schuldig bevonden waren aan samenzwering tegen den staat, en diensgevolge ter dood veroordeeld, ontsnapt waren, en dat er een belooning van tienduizend kronen werd uitgelooft voor hem, die aanwijzingen kon geven, welke er toe zouden leiden, dat ze, levend of dood, werden gegrepen. Zij moest haar gevoelens in de uitdrukking van haar gelaat verraden hebben, want toen ze zich omwendde, om verder te gaan, greep Martha haar bij den arm.

„Is er iets niet in orde, juffrouw? U kijkt alles behalve vroolijk.”

Cicely keek zenuwachtig om zich heen.

„Stil, Martha,” fluisterde zij, „je moet niet tegen mij spreken. Het zal verdenking kunnen wekken, wanneer iemand je hoort. De regeering heeft een belooning van tien duizend kronen uit-

gelooft voor de opsporing van vader en mij — dat stond er op het biljet, dat die mannen daar stonden te lezen.”

„Het beste zal zijn, juffrouw, dat u mijnheer Standring zoo gauw mogelijk ziet te spreken te krijgen, en dan dadelijk weer hier vandaan ziet te komen. Ik zou het mijzelf nooit vergeven, als u hier iets overkwam.”

Fanny Flapuit zegt:

De eerstekoninkrijksjaarspasseitjes zijn dikwijls het hardst.

Het was zeker een verstandige raad, maar als zooveel verstandige raadgevingen, zeer moeilijk op te volgen. Toen zij, na door tal van straten gewaagd te hebben, eindelijk voor het hek van het paleis stonden, drong het zelfs tot Martha door, dat een verder doordringen tot Richard Standring absoluut onmogelijk was. Er stond een reusachtige menigte voor het hek — blijkbaar had de ontvluchting der vreemdelingen de eigenaardige uitwerking gehad, de populariteit van Prins Peter nog te vergrooten. Men voelde, dat zijn troon in gevaar was — misschien werd zelfs wel zijn leven bedreigd door de machinaties van die vreemdelingen, die door zijn voorganger in het land waren gebracht; de menigte juichte.

Het groote voorplein van het paleis, achter het hek, stond vol troepen, en voor alle ingangen was de wacht verdubbeld. Er kwam een gevoel van groote neerslachtigheid en hulpeloosheid over Cicely. Wat moest zij doen? Als zij Dick haar boodschap niet kon doen toekomen, dan zou misschien de tegen-revolutie van prins Joachim succes hebben — neen, die zou zeker succes hebben — en den man dien zij liefhad, zou het het leven kosten. Na drie uren zoo tusschen de menigte gestaan te hebben, en de overtuiging te hebben gekregen, dat het een hopeloze zaak was, waarvoor zij naar Mintz gekomen waren, nam Cicely een wanhopig besluit.

Prins Joachim zou zijn aanval op de stad zeker niet voor het invallen van den avond ondernemen. Als zich vóór zes uur geen gelegenheid had voor-

gedaan, om haar boodschap aan Dick te doen toekomen, zou zijn aar No. 13 het naastbijgelegen politiebureau gaan, en daar bekend maken, dat zij Cicely Vane was, voor wier aanhouding de belooning van tien duizend kronen was uitgelooft. Zij zou vragen om gearresteerd te worden, en dan zou zij natuurlijk verhoord worden. Het stond bij haar wel vast, dat Dick bij dat verhoor zou tegenwoordig zijn, en dan zou zij wel de gelegenheid vinden, eenige woorden met hem te wisselen. En daarna — ja, dan zou het vonnis van den krijgsraad worden voltrokken, en zou zij worden dood geschoten. In elk geval zou zij dan Dick gered hebben. Zij had dan in elk geval de voldoening, dat Dick dan wel zou moeten begrijpen, wat hij voor haar was, niettegenstaande de beleedigingen en de wreede woorden die zij tot hem had gericht. Maar zij zou zichzelf nog een kans geven, tot zes uur.

Het was de langste dag, dien zij nog ooit doorleefd had. Het feit alleen, dat zij niet vrijuit met Martha kon spreken, maakte dat de tijd scheen stil te staan. Zij durfde het niet wagen, ook maar een woord Engelsch te spreken hier in deze menigte, wier hartstocht door vaderlandsliefde was opgezweept. Den heelen dag wachtten zij voor het paleis. De bevolking van Mintz scheen er niet aan te denken, dien dag haar dagelijkschen arbeid te verrichten, om toch maar mee te kunnen doen aan deze demonstratie ter eere van haar Prins. Cicely en Martha bleven maar in de achterste rijen der menigte staan, luisterend en afwachend.

Van den toren der kathedraal sloeg het vijf uur. Nog één uur en er zou haar niets anders overblijven, dan zichzelf aan te geven. Op haar stok leunend, in een houding, alsof de last van den ouderdom haar drukte, wachtte zij, nu en dan opzij geduwd, als de menigte zich om de een of andere reden voor of achterwaarts bewoog. . . . Half zes. . . . Kwart voor zessen. . . . Zij raakte Martha's arm aan en samen gingen ze terug, tot ze in een verlaten straat kwamen. Na zich overtuigd te hebben, dat niemand in de nabijheid was, die hen zou kunnen beluisteren, begon zij aan Martha uit te leggen, wat zij van plan was te doen.

„Het is de eenige manier om hem te redden. Martha. Probeer maar niet, om er me van te doen afzien — ik wilde je alleen spreken over jezelf. Je moet al het geld bij je steken, en den eersten den besten trein naar Borne nemen. Ga dan dadelijk naar mijn vader, en vertel hem, wat er gebeurd is. Zeg hem, dat ik mijnheer Standring niet de kans kon doen loopen gedood te worden, zonder dat ik gedaan had wat ik kon, om hem te helpen, en dat dit de eenige mogelijkheid was, om hem kans te geven, aan het dreigende gevaar te ontsnappen.”

Martha was buiten zichzelf van verdriet. Zonder aan zichzelf te denken, sloeg zij haar armen om haar meesteres, en, terwijl de tranen haar over haar beschilde wangen liepen, bezwoer zij haar, dezen stap niet te nemen. Zij herhaalde zelfs het argument van Almeric Vane, dat Richard Standring er voldoende bewijzen van geleverd had, dat hij volkomen in staat was voor zichzelf te zorgen.

„Om Godswil, juffrouw, doet u het niet. . . . I mag het niet doen!”

Cicely maakte zich dapper uit de omarming van het meisje los.

„Stil, Martha — de menschen zullen ons hooren — ik moet het doen — hij heeft immers ook zijn leven voor ons gewaagd, en ik doe dus niets anders, dan een schuld aan hem betalen.”

Terwijl zij dit zei, zwollen de kreten van het publiek plotseling aan tot een luid gejuich. Zij hoorden roepen „Leve de Prins”, en onmiddellijk daarop kwam een groote menigte, voorafgegaan door een troepje jonge mannen, die vlaggetjes zwaaiden, de nauwe straat instormen, waar zij stonden. Zij werden in den stroom meegevoerd naar het andere einde van de straat, waar hun verdere voortgang werd gestuit door een afzetting van soldaten. . . .

Cicely begreep, dat de zoogenaamde Prins Peter

ten slotte toch zijn paleis had verlaten, om een tocht door de stad te maken. Om hem even te kunnen zien, was een deel van de menigte het zijstraatje door gelopen, om zoo een punt te bereiken, waar hij voorbij moest komen, en waar ze aan hun vaderlandsche gevoelens uiting konden geven. Meegesleurd door de menschenmassa, bevond zij zichzelf juist tusschen de soldaten en de voorste rijen van de menigte. Zij stond daar, stijf ingeklemd; Martha was van haar gescheiden en zoo stevig werd zij door de voortdurend opdringende menschenmassa vastgehouden, dat zij zelfs niet in staat was, het hoofd om te wenden, om naar Martha uit te zien.

In de hoofdstraat werden de kreten steeds luider. Na enkele oogenblikken hoorde zij het getrappel van paardenhoeven, en toen ze zich voorover boog, zag zij den kop van den stoet. Op een met een prachtig zadel getooid paard zat Dick, gekleed in een schitterende uniform, kaarsrecht, met een ernstig gelaat — nu en dan hief hij zijn gehandschoende hand op, als teeken van dank voor het gejuich der menigte.

Steeds meer naderde hij de plek, waar Cicely stond. Plotseling kreeg zij een dwaze ingeving. Juist op het oogenblik, dat hij voor de dwarsstraat kwam, bukte zij zich. Tusschen de voor haar staande soldaten doorsluipend — zonder daarbij evenwel de rol van oude vrouw, die zij speelde, te vergeten — strompelde zij tot vlak voor den stoet. Zij hoorde een schreeuw en zag hoe een soldaat haar achterna liep: zij wierp zich op de knieën, hief haar handen op en keek vrijmoedig in het strenge, maar mooie gelaat van den man, die daar te paard op haar toe kwam. Juist toen de soldaat haar wilde grijpen, hief Dick zijn hand op. Het volgende oogenblik boog hij zich voorover in het zadel en sprak haar aan.

„Wat scheelt er aan, arme vrouw?” vroeg hij in het Duitsch.

Het was een tooneeltje, dat de menigte ademloos stond aan te zien. Daar was hun vorst — de Prins van rijken, maar ook van armen, die zich verwaardigde een arme, misschien wel verdwaasde boerenvrouw te woord te staan. Het gejuich zwol aan tot een ovatie, en temidden van de kreten richtte Cicely zich weer op. Zij stond nu vlak naast hem, raakte bijna zijn paard aan.

Dick, fluisterde zij, ik heb een boodschap voor je. Om Godswil, Dick, laat me je even alleen spreken.”

ELFDE HOOFDSTUK

Richard Standring liet niet in het minst zijn verwondering blijken. Voor de hem aangapende menigte was hij de Prins, die een van de koninklijke blijken van meegevoel met zijn volk gaf, die altijd weerklank vinden in de harten van het volk. Hij, de Prins, had gesproken tot de oude vrouw, die daar midden op de straat voor hem op de knieën gevallen was.

Maar het paard waarop hij zat voelde als bij instinct den schrik en de verbazing, die zich van zijn berijder hadden meester gemaakt; het voelde als het ware, dat er iets niet in orde was, en begon te stijgeren en achteruit te loopen. Een oogenblik dacht Cicely, dat ze onder de hoeven van het dier zou terecht komen, maar met groote behendigheid wist Dick het tot bedaren te brengen. Hij wenkte een stalmeester, die aanstonds kwam aan galloppeeren.

Wij zullen de smeekbede van deze vrouw persoonlijk behandelen. Breng haar naar het paleis, en laat haar daar goed behandelen. Onmiddellijk na onze terugkomst zullen wij haar te woord staan.”

De toegesprokene sprong van zijn paard en trad, nadat hij zijn paard aan een soldaat had overgegeven, op Cicely toe, die nu weer was opgestaan. De stoet zette zich weer, onder een nog veel geestdriftiger uitbarsting van gejuich dan tevoren, in beweging.

Kom maar mee, vrouwtje!” voegde hij haar toe. Zijn Koninklijke Hoogheid heeft den wensch te kennen gegeven, zich persoonlijk met uw zaak bezig te houden. Wees maar niet bang, en volg mij maar.”

Zijn laatste kalmeerende woorden waren blijkbaar bedoeld, om de oude vrouw, die er verschrikt uitzag, op haar gemak te zetten. Het scheelde werkelijk niet veel, of Cicely was flauw gevallen. Na de verschrikkingen van den vorigen nacht waren al haar zenuwen den heelen langen dag tot

op het uiterste gespannen geweest door het voortdurend peinzen op middelen, om haar boodschap aan Dick te doen toekomen, en nu zij er zeker van was, haar doel te zullen bereiken, trad een hevige reactie in. De met zand bestrooide straat dwarrelde voor haar oogen. Het was voor haar nu niet meer noodig, de oude zwakke vrouw te spelen; zij voelde nauwelijks den grond onder haar voeten. De stalmeester had haar een arm gegeven. Vaag zag zij hoe de menigte plaats voor hen maakte, en achter haar sloot zij zich, als krankzinnigen juichend, weer aan. Zij zag vaag, dat een aantal politie-agenten zich om hen heen schaarde, en toen zij als uit een verdooving ontwaakte, bevond zij zich in een der antichambers van het paleis. Een ambtenaar stond over haar heen gebogen en verzekerde haar, dat alles in orde was — dat de Prins de vader van zijn volk was — dat zij voor niets bang hoefde te zijn.

De twee oude wilgen

*

*Ze stonden te zamen en steunden elkander,
de grijpende armen gestrengeld dooreen;
van rijstjes geworden tot statige boomen,
die meêrdre geslachten tot bloei zagen komen....
ze stonden daar majestueus en alleen.*

*Als 't nieuwe geblaerte hun kruin weer zou sieren,
was 't eeuw-feest van hun geboorte nabij;
ze boelden de sappen des levens reeds stijgen,
bruisen van onder naar takken en twijgen,
als voorbode van het herjongings-geij.*

*Nog troonden ze echter in wintersche naaktheid,
elk takje zich teeknend 'n 't meer aan hun voet;
de bonkige stammen, met voren doorsneden,
waarin lijne diertjes hun winterslaap deden,
lichtelijk nijgend, als brengend hun groet.*

*En tijdens het duisteren kwamen zich melden
drommen van spreuwen voor nachtlijk verblijf;
een nuwar van toontjes en brekende strophen
ruschte uit de donk're vergad'ring daarboren,
plots overstemd soms door joelend gekijf.*

*Als 't morgenlicht schuchter den dag kwam verkonden,
waren de spreuwen reeds druk in de weer;
't ontbloden bij troepjes de gastorje boomen,
oerstoorden hun rustige ouderdoms-droomen....
en spoedig was 't landschap dan stil als meêr.*

*Toen kwamen op zekeren donkeren morgen,
als meesters beschikkend over Natuur,
de menschen met bijlen, met spâ en houwmeelen;
de voorman gaf kort en gevoelloos bevelen....
een klok in de verte sloeg droef 't laatste uur.*

*Een eenzame reiger, bewegingloos staande
aan d'andere zijde van 't heldere meer,
bepensde de kleinheid van alles op aarde,
terwijl hij met scherp-spedende oogen staarde....
een van de twee reuzen viel dof-dreumend neêr....*

H. G. VAN DER BEEK.

Zij keek hem met omnevelde oogen aan, en trok toen, vreezende dat zij zich in haar zenuwachtigen toestand zou kunnen verraden, haar sjaal dichter om haar gezicht. Hij begon haar te vragen wie zij was, waar zij vandaan kwam, wat het was, wat zij den Prins wilde vragen.

„Ik ben gekomen om Zijn Hoogheid te spreken,” mompelde zij, „hij is zoo vriendelijk geweest, toe te zeggen, dat hij mij zou ontvangen. Hem zal ik dus alles zeggen.”

De man zag lachende af van zijn ondervraging en verzekerde haar, dat het niet lang zou duren, alvorens de prins terugkwam. Cicely kwam de tijd oneindig voor. Zij zag door het venster, dat het reeds begon te schemeren. Prins Joachim maakte zich misschien al gereed, om zijn aanval op de hoofdstad te ondernemen.... O, als Dick nu maar kwam.... Zij hoorde de juichkretten der menigte, het getrappel van paarden en het geklikklak van staal. Verscheidene minuten verliepen en toen werd plotseling de deur geopend en verscheen de paleisadjutant weer.

Kom maar mee, goede vrouw. Zijn Koninklijke Hoogheid is teruggekeerd, en heeft goedgunstig den wensch te kennen gegeven, u te ontvangen.”

Zij stond bevend op en volgde hem door een

lange gang. Aan het einde daarvan stond een bediende in de vorstelijke livree hen op te wachten, en deze liet haar in hetzelfde vertrek, waar zij, bij haar eerste komst in Mintz, plotseling Richard Standring in de rol van Prins Peter voor zich had zien verschijnen. De deur werd achter haar gesloten, en onmiddellijk stond de man, die in een vergulden stoel achter de tafel zat, op, en kwam op haar toe.

In Godsnaam, Cicely, wat beteekent dit?”

Het viel haar zelfs in dit oogenblik van hoogste spanning met een steek van pijn op, dat hij geen poging deed, haar in zijn armen te nemen en haar te kussen. Hij stond daar, stil, een heel andere Standring dan dien zij kende in den hartstochtelijken minnaar, die haar hart gewonnen had. Maar zij moest met haar mededeeling voor den dag komen.

Dick, Prins Joachim is in vrijheid. De wacht in het Paleis in het Bosch heeft zich aan zijn zijde geschaard. Zijn aanhangers zijn reeds bezig, zich in het geheim te verzamelen, en willen Mintz overrompelen.”

Een oogenblik keek hij haar in de uiterste verbazing aan.

„Hoe weet je dat?” vroeg hij.

Zij vertelde, wat zij in het bosch gezien had, en wat zij later van haar escorte hoorde.

„Maar jij zou in Borne veilig geweest zijn. De mannen waren betaald, om je daar te brengen,” viel hij haar in de rede.

„Ze hebben me er ook gebracht, Dick, maar ik ben dadelijk teruggekomen, om je te waarschuwen.”

„Waarom?”

Zijn stem was onzeker en trilde, toen hij deze vraag stelde. Cicely voelde de tranen in haar oogen komen.

„Omdat je in gevaar was, en omdat er niemand anders was, om je het bericht te brengen.”

„Maar waarom zou je je het lot van een betaalden agent van een commercieel syndikaat aantrekken?”

Zijn woorden waren als een dolkstoot in haar hart, en zij strekte smeekend de handen naar hem uit.

O Dick, Dick — vergeef me, wat ik gezegd heb, toen ik boos was, omdat ik mij beleedigd achtte.”

Hij bleef roerloos staan.

„Je zag er iets oneervols in, scheen het mij toe, dat ik optrad voor de concurrenten van je vader?”

Zij voelde zich gedrongen, om haar armen om zijn hals te slaan, maar de koelheid van zijn houding deed haar terugschrikken. Zij wilde hem vertellen, waarom zij boos was geweest en zich beleedigd gevoeld had, toen zij hoorde, dat hij de agent was van het Amerikaansche syndikaat.... Zij wilde hem uiteen zetten, dat zij altijd gedacht had, dat al wat hij gedaan had, alleen uit liefde tot haar was geschied — om haar te redden van een huwelijk met een man dien zij verafschuwde en verfoeide.

Dat was dwaas van mij,” stamelde zij, „ik wilde je juist vertellen, dat ik zoo'n spijt heb, van wat ik gezegd heb.”

„Je veracht me, en toch kom je hier, om me te waarschuwen. Was je er je wel van bewust, welk gevaar je liep, Cicely? Weet je wel, dat mijn regeering een belooning heeft moeten uitloven van tien duizend kronen voor hem, die je dood of levend zal uitleveren?”

Zij huiverde.

„Ja, ik heb de aanplakbiljetten gezien, maar dat heeft in mijn besluit geen verandering kunnen brengen. Jij hebt je leven gewaagd, om het mijne te redden — ik wilde de schuld terug betalen.... En o, Dick, hoe kan je zeggen, dat ik je veracht?”

De uitdrukking van zijn gelaat werd minder strak: hij deed een stap naar haar toe, en zijn hand uitstekend, raakte hij, bijna schuw, haar arm aan.

Cicely, het is waar, dat ik door de mededingers van je vader betaald ben, maar het was niet de bedoeling om geld te verdienen, die mij hierheen bracht. Ik ben alleen hier gekomen, omdat ik je liefheb.... omdat je zoo gekweld werd door de gedachte, dat je met dien Prins Joachim zou moeten trouwen, en ik je wilde helpen; en het was louter roeval, dat ik de gelegenheid kreeg, je ook werkelijk te helpen. Op dien dag toen je me verzocht, een boodschap voor je aan Prins Joachim te brengen, daar op de hei, heeft die mijnheer Smith, over wien je vader sprak, me met hem zien praten, en later heeft hij me toen aangesproken.” (Wordt voortgezet)

Strand- genoegens

De Stille Strand vereeniging uit Alkmaar hield Zondag te Bergen aan Zee kinderspelen. We zien op bijgaand plaatje de jeugd ijverig bezig met zandvormen.

Links: Silhouetten op 't Bergensche strand

Rechts: Een kleine drenmes in de groote zee

Hiernaast: 'n jeugdig zandkunstenaar in volle actie.

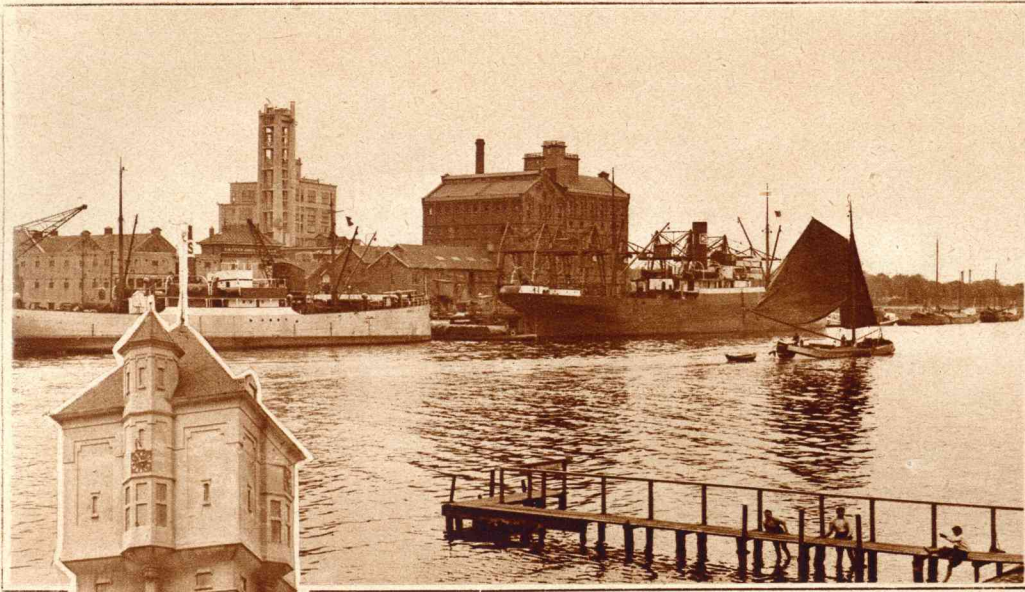
De fundamenteën van een burcht

Ruitergenoegens op het strand Bloemendaal aan Zee

Een residentie, aan den oever der myde zee opgeslagen.

Gezicht op de bekende papierfabriek der fa. Van Gelder te Velsen.

Oud gedeelte van den Zeeweg te IJmuiden Oost.

In Velsen en IJmuiden

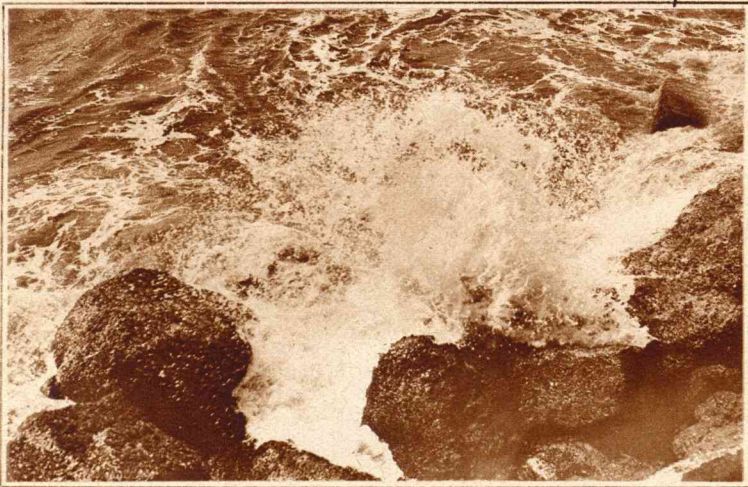
IJmuidens karakteristieke watertoren

IJmuiden is onze vissershaven met wereldreputatie. 't Kostelijk zeebanket wordt hier met scheepsladingen tegelijk aangevoerd, be- en verhandeld en daarna vervoerd naar alle windstreken, zoodat de visch hier zorgt voor de voornaamste bron van inkomsten. Maar van den Oostkant en in Velsen zien wij belangrijke andere industrieën gevestigd wier naam en faam tot ver buiten onze grenzen zijn verspreid. Zoo is de Amsterdamsche Noordzeemonding met de aangebouwde complexen een oord van nijverheid en handel en daaruit voortvloeiend levendig verkeer

De haven van IJmuiden voor de binnenvaart nabij de oude sluizen.

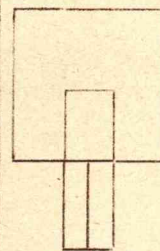
*
Hiernaast:
Branding aan de pier te IJmuiden.

Wanneer de vissersscheepjes een schoonmaakbeurt moeten hebben worden zij in de binnenhaven even op het strand gezet; de vloed haalt hen er wel weer af.

Hiernaast: De Velscher spoorbrug in geopenden toestand en een paar waaghazige vakantiegasten.

LANGS DE ZAAN IN Z

ZAAN IN ZOMERTIJD

FOTO K. J. M.

VROUWENLEVEN

BRUIDSTOILET

Daar komt de bruid! Dit is het oogenblik, waarop de familie heeft gewacht, het oogenblik, waarvoor de menigte bij het stadhuis zich verzameld heeft, het oogenblik, waarop in de kerk het orgel begint te ruischen...

Daar komt de bruid! Zij is op den huwelijksdag het middelpunt van aller belangstelling. De familieleden, zelfs de bruidegom worden slechts vluchtig aangezien — enkel de bruidsmisjes deelen soms in de bewondering voor het bruidje, omdat zij in haar bekoorlijkheid één zijn met de poëzie van het geheel.

Maar de allergrootste belangstelling is en blijft steeds voor de jonge bruid.

Geen wonder dan ook, als zij, zich bewust van het feit, dat zij op haar huwelijksdag het middelpunt is, ernaar streeft, ook in haar uiterlijk, die belangstelling waard te zijn.

De hierbij gereproduceerde foto's toonen een bruidstoilet van roomkleurig crêpe satin, ontworpen door het modehuis Germaine Lecomte. De eerste foto werd genomen zonder sluier om de details van de japon goed te doen uitkomen.

Het eenvoudig gehouden corsage heeft een ceintuur ter hoogte van de taille.

De lange sleep is met een strook omzoomd en halverwege bedekt door twee kleinere sleepen, welke met den bovensten rokstrook een geheel vormen.

De kostbare sluier is versierd met ingewerkte kant, *point d'Angleterre*.
PAULA DEROSE.

HOE KAN IK MAGERDER WORDEN?

De vraag komt van verschillende kanten en ik moet dus wel aannemen, dat er onder onze lezeressen vele zijn, die naar wat meer slankheid verlangen.

Nu is er een hardnekkige zwaarlijvigheid, waarbij men het beste zal doen een dokter te raadplegen. Maar vaak ook is het euvel met enkele eenvoudige leefregels te verhelpen en in elk geval te beperken.

Zijn we nu van het soort mensen, die wel graag magerden zouden willen worden, maar die van geen dieet willen hooren, omdat we nu eenmaal graag veel en lekker eten; zijn we bovendien nog zoo zeer op ons gemak gesteld, dat we

van lichaamsbeweging niet veel moeten hebben, dan is ons geval hopeloos. Want slankheid eischt offers van al degenen die aanleg hebben tot dik worden.

Om te beginnen is lichaamsbeweging in de open lucht — bijvoorbeeld drie kwartier wandelen per dag — een vereischte.

Vet en vet vleesch zijn uit den boze, evenals meelspijzen en alle zoetigheid.

Jam, in plaats van boter, op het brood is aan te bevelen. Geen suiker in koffie of thee. Als men gewend is veel koffie en thee te drinken zullen

we hierdoor alleen reeds afnemen in gewicht, als we die voortaan zonder suiker gebruiken.

Mager vleesch en ook groenten en aardappelen behoeven niet van het menu te worden verbannen. In plaats van pudding of vla of rijst neemt men vruchten als toespijs.

Er behoeven in de allermeeeste gevallen heusch geen gewelddadige kuren te worden ondernomen om magerder te worden. Er wordt alleen maar de noodige wilskracht van ons geëischt om ons enkele dingen te ontszeggen, waaraan we misschien juist bijzonder gehecht zijn.

M. de R.

HET VEELVULDIG WASSCHEN VAN FIJN EN
TEER ONDERGOED SCHAADT NIET, MITS U
DIT DOET MET

LUX

MAAKT OOK EEN UITSTEKEND SHAMPOO.

L9-27

Is het veilig
in water
't is veilig in Lux

Hiernaast: Op deze vanuit de lucht genomen foto der K.L.M., waarop men het nog te voltooien dijkgat tusschen Oude Zeug-Noord en Den Oever ziet, is de sterke strooming van het water goed zichtbaar.

De Zuiderzee- Werken

Aan de hand van eenige uitgelezen foto's laten we hierbij onze lezers zien hoe het momenteel staat met de vordering der Zuiderzeewerken, meer speciaal de inpoldering der Wieringermeer, welke nog slechts wacht op het dichtn van het sluitgat in den dam tusschen Wieringen en Medemblik.

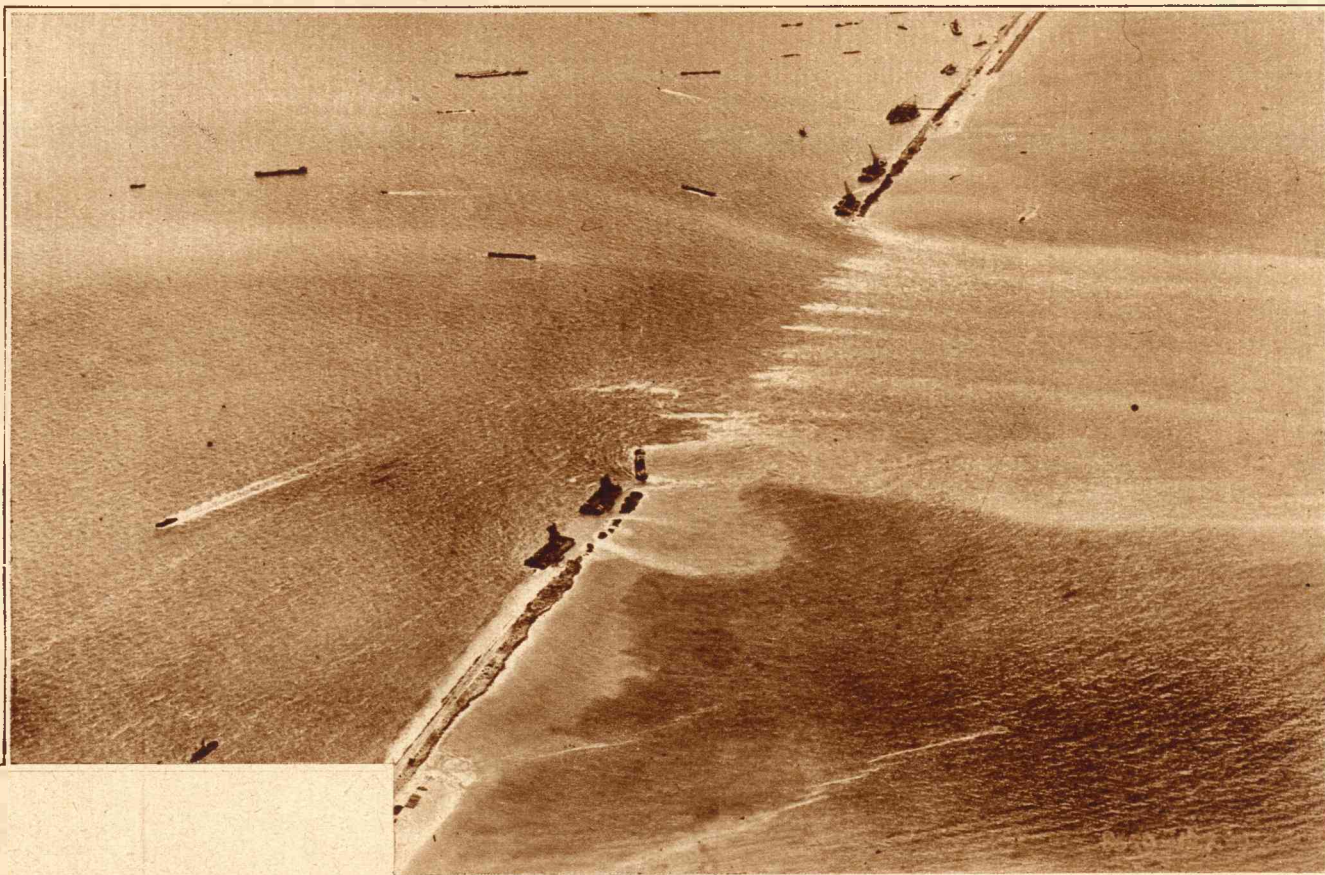
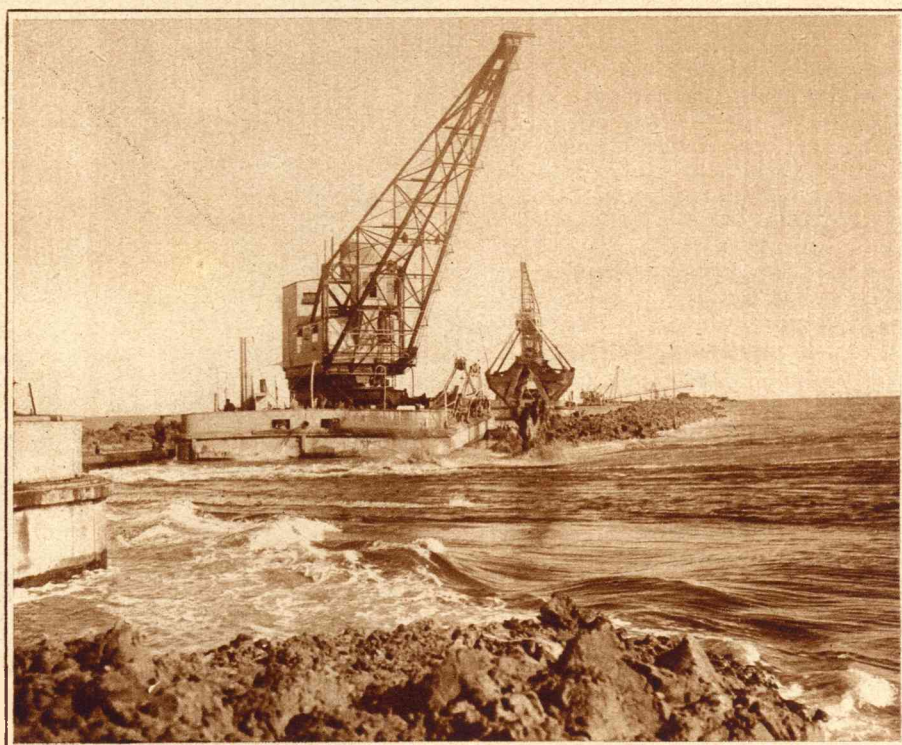

Foto genomen boven één der grijpkranen, toont het sluitgat met een overzicht van den dam naar Medemblik. Duidelijk is hier de stroom waarneembaar.

Hier ziet men hoe een der grijpkranen haar werk verricht door den inhoud harer greep in zee uit te storten.

Hiernaast:
Overzichtsfoto van
den zee.

MONTE-CARLO

DOOR ELISE WESSELINK-RUTGERS

Pierre Lanteux stapte in den Riviera-express, die zich onmiddellijk daarna in beweging zette en het Gare de Lyon uitgleed. Bedaard zocht de onberispelijk gekleede, gedistingueerd uitzien-
de jonge man de coupé op, waarin voor hem een hoek-
plaats was gereserveerd, keek na, of zijn handbagage
compleet was en veilig door den kruier in het net
geschikt en zette zich, tevreden over zijn alleen-
zijn, in de voor vier personen bestemde eerste-
klasse, bij het raampje neder.

Tevredenheid was ook overigens de grondtoon
van zijn gemoedsstemming.

Hij had in Parijs goede zaken geaakt, zeer goede
zaken en het was volstrekt niet aanmatigend van
hem, als hij zichzelf in stilte prees om de buiten-
gewoon vaardige, vlotte manier, waarop hij die
op touw gezet en afgewikkeld had.

Hij glimlachte even bij de herinnering aan een
uitval van een vriend en vroegeren medewerker,
die volijverig had beweerd: „Niet-ledigheid, maar
tevredenheid is des duivels oorkussen. Tevreden-
heid houdt allen vooruitgang tegen. Tevredenheid,
vooral tevredenheid over zichzelf, kweekt suf-
ferds en lammelingen, anders niet. Vooruit moet
je, altijd vooruit, altijd weer wat nieuws
in den kop en niet rusten, vóór ook dat
weer is bereikt.”

Voorloopig was er nog geen gevaar,
dat hij, Pierre Lanteux, een sufferd of
een lammeling zou worden en wat nieuws
had hij ook al weer „in den kop”.

Daarvoor reisde hij immers juist naar
Monte-Carlo, naar het oord van zonne-
schijn en weelde, naar het dorado voor
genotzoekers en spelers, waar luchthartige
vroolijkheid en volslagen vertwijfeling
soms naast elkander gaan, waar geflirt
wordt met de blonde godin der fortuin,
waar de sombere Thanatos soms met een
grijslach de in wanhoop vrijwillig in
zijn armen vluchtenden ontvangt.

Zijn plannen waren gereed, de uit-
voering ervan was in breede trekken
uitgestippeld. De finesses liet hij over
aan de omstandigheden, overtuigd, dat
hij die wel met vasten greep in zijn voor-
deel zou weten te benutten.

Aangenaam soezend, de oogen geslo-
ten, leunde hij in zijn hoekje terug.

Eensklaps schokte hij omhoog. Had hij
geslapen? Droomde hij misschien nog?

Tegenover hem zat een elegant gekleede, jonge dame, wier donkere oogen
zich haastig afwendden, toen zij de zijne
ontmoetten. Hij had niets van haar bin-
nenkomen bemerkt, hij moest dus onbe-
grijpelijkwijze zijn ingedut. Hij nam
zijn onverwachts opgedoken overbuur-
vrouw steelsgewijze wat nader op. Zij was
een mooi meisje, of jonge vrouw, dat
kon hij niet uitmaken. Hij had echter in
zijn leven reeds heel wat mooie gezichtjes
bewonderd; misschien was dat de reden,
waarom een uitdrukking van wilskracht
en vastberadenheid in haar gelaat hem
nog meer opviel dan haar schoonheid.

Weder ontmoetten hun oogen elkaar
even. Er was iets in de hare, neen, een
glimlach was het niet, ook eigenlijk
geen aanmoediging, maar iets rustig
vrijmoedigs, dat hem de overtuiging
gaf, wel een opmerking te kunnen wagen.

„Was ik zoo onhebbelijk, om te sla-
pen, toen u binnenkwam?” vroeg hij
met zijn innemenden glimlach, waarbij
zijn van een donker snorretje voorziene,
iets te korte bovenlip zijn prachtige,
blinkende tanden ontblootte.

Hij had goed geraden. Zijn reisgenoot
lachte.

„Het is een feit, dat u sliep, maar ik
kan er de onhebbelijkheid niet van in-
zien,” antwoordde zij met een licht ge-
voileerde stem, die zijn kieskeurige ooren aller-
aangenaamst aandeed.

„Het zal niet weer gebeuren,” beloofde hij.

„In uw gezelschap zou dat trouwens onmogelijk
zijn.”

„Tenzij ik het voorbeeld gaf.”

„Hebt u slaap? O, neen toch, als het u belijft
niet.”

„Waarom niet?”

„Kunt u dat nog vragen?” verweet hij, met
zijn oogen een duidelijker antwoord gevend.

Zij lachte weer. Zijn snel voorwaartsschrijden
op het doornige pad der galanterie scheen haar
niet te verstooren.

„Mag ik zoo onbescheiden zijn, om naar het
doel van uw reis te vragen?” hernam hij.

„O zeker! Ik ga naar Monte-Carlo.”

„Ik ook,” sprak hij verheugd.

„Het is een lange reis,” zuchtte zij.

„Als ik een wensch mocht doen, zou het zijn,
dat Monte-Carlo plotseling naar het andere einde
van de wereld was verhuisd.”

„U wordt daar dus niet met smart verwacht?”

„Neen. U wel?” vroeg hij angstig.

„Ik evenmin,” lachte zij. „Ik sta alleen op de
wereld. Gelukkig, want daardoor ben ik vrij,
om te doen en te laten, wat ik zelf verkies.”

Het werd een aangename reis. Pierre Lanteux
wist herhaaldelijk de gelegenheid te vinden, om
zijn mooie reisgenoot kleine diensten te bewijzen,
die door haar dankbaar en vriendelijk werden
aanvaard. Door het urenlang op elkander aan-
gewezen zijn geraakten zij ongewoon snel op een
min of meer vrouwelijken voet.

Na den gezamenlijk in den restauratie-wagen
gebruikten maaltijd in hun compartiment terug-
gekeerd, zaten beiden eenige oogenblikken zwij-
gend naar buiten te kijken.

Eensklaps boog Pierre Lanteux zich naar zijn
reisgezellin toe en vroeg:

„Maakt het u niet angstig, zoo geheel alleen
in een afgesloten coupé te zitten met een man,
van wien u eigenlijk volstrekt niets weet?”

Zij lachte.

Eerstens is vreesachtigheid niet een van mijn
fouten, tweedens ben ik tamelijk goed in staat,
om op mijzelf te passen en ten derde vertrouw
ik op mijn menschenkennis.”

„Wat zegt die u?”

„Dat u geen avontuurtjes-jager bent,
dat u volstrekt niet van het type bent,
dat zich te pas of te onpas aan een vrouw
tracht op te dringen.”

„Dank u,” sprak hij. „Ik durf zeg-
gen, dat u mij in dat opzicht juist hebt
getaxeerd. Maar — ik zou een dief kun-
nen zijn of een moordmaniak.”

„Dat laatste weerspreken uw oogen.”

„En het eerste?”

„Dat is moeilijker uit te maken,” glim-
lachte zij. „Dieven en schurken zijn
tegenwoordig heel andere menschen dan
vroeger, niet alleen op het tooneel,
maar ook in het werkelijke leven.”

„Op het tooneel?”

„In de ouderwetsche draken waren
de slechtaards en wreedaards altijd on-
middellijk te herkennen. Hun gezicht,
hun houding, hun echte verradersgang,
alles riep den toeschouwer toe: „Wij
zijn gewetenlooze intriganten en wij
hebben het op de onschuld verzien.” En
hun slachtoffers droegen hun onschuld
en hun verheven karakters als op een
presenteerblaadje met zich om. Maar
tegenwoordig is het heel wat moeilijker,
om dadelijk te weten, wie iemand is,
om de menschen op het tooneel reeds
terstond in bokken en schapen te ver-
deelen. In de werkelijkheid is het pre-
cies zoo. De uitvinding van den gentle-
man-dief heeft een grooten ommekeer
teweeggebracht.”

Pierre Lanteux lachte.

„U weet het aardig te zeggen. U geeft
dus toe, dat ik werkelijk zoo'n gentle-
man-dief zou kunnen zijn.”

„In dat geval zou ik u beklagen. Ik heb
letterlijk niets bij mij, dat de moeite van
het stelen waard is.”

„Des te beter voor u. Maar ook zonder
geldelijk verlies te wagen, zou u onge-
twijfeld niet langer met mij willen pra-
ten, als ik werkelijk tot dat nieuw-
uitgevonden misdadigers-gilde behoorde.”

„Och, ik weet niet. Ik houd in ieder
geval van interessante menschen. Brave
menschen zijn dikwijls zoo gruwelijk
vervelend. Neen, ik geloof niet, dat ik
u den rug zou toedraaien; ik denk,
dat ik eerder zou probeeren, iets van
uw trucjes en methodes te weten te
komen. Dat zou een veel piquanter be-
zigheid zijn dan het lezen van den
boeiendsten detective-roman. Maar laat
ik ophouden met onzin praten. U mocht

DAVID EN GOLIATH. In Los Angeles, het filmparadijs kan men dikwijls de meest
vreemdsoortige dingen aanschouwen. Zoo vond er onlangs een ontmoeting plaats
tusschen een dwerg en een reus, van welke merkwaardige gebeurtenis een fotograaf
handig profiteerde, met het hierhoven afgebeelde resultaat.

eens gaan gelooven, dat ik het werkelijk meende."

"Waarom zouden wij niet eens in ernst over misdaad en misdadigers praten?"

"Misdaad is zoo'n groot woord. Ik denk, dat het gewoonlijk de omstandigheden zijn, die een mensch tot misdadiger maken. Alle brave zielen zouden eerst eens een vuurproef van verzoeken moeten doorstaan, dan pas zou blijken, of hun braafheid wel waschecht is. Ik zou mij zelfs ook wel kunnen voorstellen, dat iemand bij wijze van sport de misdaad ging beoefenen, of om te ontkomen aan het naargeestige alledaagsche van zijn bestaan. In ieder geval is het dom, om alle misdadigers over één kam te scheren. Maar nu genoeg hierover. Als u er geen bezwaar tegen hebt, zou ik nu wel graag een klein dutje willen doen."

"Ik zal waken over uw slaap," beloofde hij.

Dat deed hij ook. Hij keek bijna voortdurend naar haar mooi, rustig gelaat en zijn gedachten waren met haar eigenaardige persoonlijkheid bezig.

Nimmer tevoren had hij een dergelijke vrouw ontmoet, zoo eerlijk, zoo vrijmoedig, zoo geestig, zoo vrij van behaagzucht en kleinzielig vooroordeel. Zij stelde zich zoo bedaard en bewust boven kinderachtige conventies, dat haar houding een veel doeltreffender schild vormde dan de preutsche terughouding tegenover de andere sexe, die door ongeschreven wetten in het algemeen aan de vrouwen wordt opgelegd.

Een vrouw als zij tot kameraad, moest voor iederen man een waardevol geschenk van het lot zijn. Hij was niet verliefd op haar; liefde had in zijn leven geen plaats en zij scheen evenmin tot malle sentimentaliteit in staat. Maar dat nam niet weg, dat hij zich bewust was van een machtig verlangen, om haar voor zijn verder leven aan zijn zijde te mogen hebben.

De zoo aangenaam begonnen kennismaking werd in Monte Carlo voortgezet. De beide jonge menschen, die zich aan niemand hadden te storen, waren bijna voortdurend in elkanders gezelschap. Zij wandelden, zwommen, roeiden, dansten samen, beproefden te zamen hun geluk aan de groene tafels. Zij genoten van de wonderen der natuur en van het frivole, mondaine leven; zij gaven zich steeds williger gewonnen aan de betoovering van licht, lucht, kleur, gloed, zorgeloosheid en genotzucht, die reeds zooveel noodlottig geworden was. En zij voerden lange gesprekken, waarbij beiden hun voelhorentjes naar het innerlijke wezen van den ander hielden uitgestoken.

Op den zevenden dag van hun verblijf zaten zij des avonds tezamen op een bank aan het einde van de Promenade, een stil plekje, waar zij niet door voorbijslenterende wandelaars werden gestoord.

Pierre Lanteux meende thans het terrein voldoende te hebben verkend, om den gewaagden sprong, dien hij reeds lang beoogde, te kunnen uitvoeren.

In een andere omgeving zou hij misschien langer geaarzeld hebben. De geest van Monte-Carlo had hem echter nog steviger te pakken dan zijn donkeroogige gezellin.

"Herinner je je ons gesprek in den trein?" vroeg hij. "Ik bedoel ons gesprek over misdaad en misdadigers?"

"Jawel!"

"Ik heb je in de afgelopen dagen nog menigmaal over dat onderwerp gepolst en ik durt je

nu bekennen, dat ik inderdaad een gentleman-dief ben, Germaine. Ik heb er mijn beroep en mijn sport van gemaakt, anderen hun eigendom voor een deel te ontnemen. Maar ik kies mijn slachtoffers alleen onder degenen, die zonder eenig bezwaar de adering kunnen doorstaan. Ik heb nooit een cent genomen van iemand, die het niet missen kan, dat zweer ik je. Waarom zeg je niets?"

Zij zat als verwaasd voor zich uit te staren; pas toen hij zijn vraag herhaalde, fluisterde zij:

"Een geheime stem had mij dat alles al verteld, maar ik wilde er niet naar luisteren."

"En nu? Neen, zeg nog maar niets. Laat mij

helpen? Ik kan mijn geluk nog maar nauwelijks gelooven."

"Ja, het is heusch waar, al doet de enkele gedachte mij nu nog sidderen."

"Luister. Kleed je morgen zoo onopvallend mogelijk. Zoodra ik de portefeuille heb, geef ik hem aan jou. Jij verlaat onmiddellijk de zaak, stapt in den auto, dien ik vóór het gebouw laat gereedhouden en rijdt naar Nice naar het 'hotel des Anglais'. Ik blijf in de zaal, om geen achterdocht te wekken en het losbarsten van de bom af te wachten. Geen beter manier, om verdenking te ontgaan. Zoo spoedig mogelijk kom ik bij je en dan zullen wij onze verdere plannen bespreken."

De zaak was zeer eenvoudig, bijna een Pierre Lanteux onwaardig. De heele kunst was tot dus verre geweest om den millionaire na te reizen en zich op de hoogte te houden van diens bewegingen en de heele kunst zou verder bestaan in het kiezen van het juiste oogenblik.

Dat Germaine Deville zich zoo gemakkelijk had laten overhalen, verwonderde den gentleman-dief niet in het minst. Hij had haar karakter juist gepeld en den invloed dien hij op haar verkregen had, niet overschat.

Een week lang had hij haar grondig bestudeerd en hij was reeds van tevoren zeker geweest van haar instemming, al was het niet meer dan natuurlijk, dat zelfs een vrouw als zij aanvankelijk eenigen schroom en eenige zenuwachtigheid aan den dag legde.

Het was daarom juist goed, om haar bij wijze van begin in een zoo doodeenvoudig zaakje te betrekken als het rollen van 'n portefeuille met bankpapier. Dat zou haar terstond smaak doen krijgen in het opwindende, gevaarlijke beroep.

Met verbazing merkte hij den volgenden dag op, hoe volmaakt zijn bondgenoot zich wist te beheerschen. Zij gaf niet het minste blijk van zenuwachtigheid, iets, waarvoor hij nog min of meer bevreesd was geweest. Op het oogenblik, waarop de portefeuille in zijn zijzak gleed, zag hij haar 'n nauw merkbaar knikje geven, niet tegen hem, maar tegen den bestolen.

Een verschrikkelijk vermoeden rees in hem op. Hij stond een seconde als versuft, begreep toen, dat hij zich onmiddellijk van den buit moest ontdoen. Hij bracht zijn hand naar zijn zak, om de portefeuille heimelijk op den grond te laten glijden. Het was te laat. Sterke vingers omklemden zijn arm als in een schroef.

In ongeloofelijk korten tijd stond hij als een op heeterdaad betrapt misdadiger geboeid tusschen de opgewonden menschenmassa in de speelzaal.

Naast den millionaire ontwaarde hij een man, wiens gezicht hem maar al te goed bekend was en de toedracht der zaak was hem eensklaps volkomen duidelijk.

Detective Rousard had gezworen hem te zullen arresteren. Detective Rousard wist, dat hij een dief was, maar hij had dat nooit kunnen bewijzen. En detective Rousard had een mooie dochter, die haar vader reeds meermalen onschatbare diensten had bewezen.

Pierre Lanteux schikte zich gelaten in zijn lot. "Monte-Carlo heeft mij ten val gebracht," schreef hij vanuit de gevangenis aan een vriend. "Ik was gewaarschuwd, maar de sfeer van het frivole, lokkende, zonnige, Monte-Carlo heeft mijn zinnen beneveld. Nergens anders in de wereld zou ik tot een dergelijke domheid zijn gekomen. Neem een raad van mij aan en waag je nooit in zoo'n gevaarlijk oord als Monte-Carlo!"

Een groep bekoorlijke negerinnen met lippen als presenteerblaadjes maakte dezer dagen een luchtreisje boven Parijs, waar ze zich tijdelijk laten bewonderen. De chocoladekleurige schoonen vóór hun opstijging in de ijle lucht

eerst uitspreken. Ik was van plan, mij een tijdje terug te trekken, maar ik moet eerst nog een slag slaan, dien ik reeds lang heb voorbereid. Germaine, ik heb nooit een vrouw ontmoet, die ik liever tot kameraad zou willen hebben dan jou. Wij hebben het er meermalen over gehad, dat goed en kwaad eigenlijk maar betrekkelijke begrippen zijn. Mij dunkt, dat veel van wat wij tezamen bespraken, zich nu in een geheel ander licht aan je zal voordoen. En daarom zijn lange uiteenzettingen niet meer noodig. Wil je ondanks alles mijn vrouw worden of wil je nog verder gaan en tevens mijn kameraad en helpster zijn?"

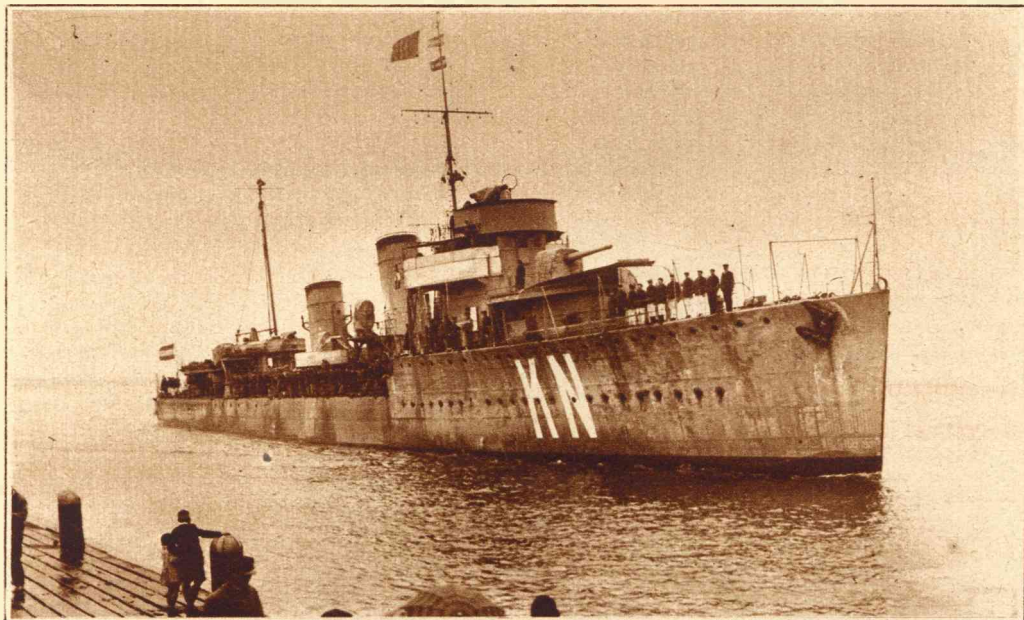
Het duurde geruimen tijd, eer haar antwoord kwam, hij overhaastte haar niet, vrijwel zeker geworden van zijn zaak door alles, wat hij omtrent haar gevoelens en meeningen had weten uit te visschen.

"Ik wil je kameraad en helpster zijn," klonk het eindelijk zacht. "Liever dan je te moeten verliezen."

Verrukt greep hij haar hand, maar zij trok die terug.

"Laten wij nu maar eerst zorgen, dat je hier veilig wegkomt," sprak zij met een zenuwachtig lachje. "Wat ben je hier eigenlijk van plan?"

"O, dat is heel eenvoudig. Je kent den millionaire Cleveland van aanzien, nietwaar? Ik weet, dat hij morgen een zeer groot bedrag aan bankpapier zal ontvangen. Daarvan wil ik hem graag ontlasten. Hij springt verbaasd achteloos met zijn geld om. Hij draagt zijn portefeuille, onverschillig welk bedrag, erin zit, in zijn buitenzak, waaruit de onhandigste zakkenroller het gemakkelijk zou kunnen lichten. In het gedrang om de tafels is dat een klein kunstje. Maar is het werkelijk waar, Germaine? Wil je mij heusch

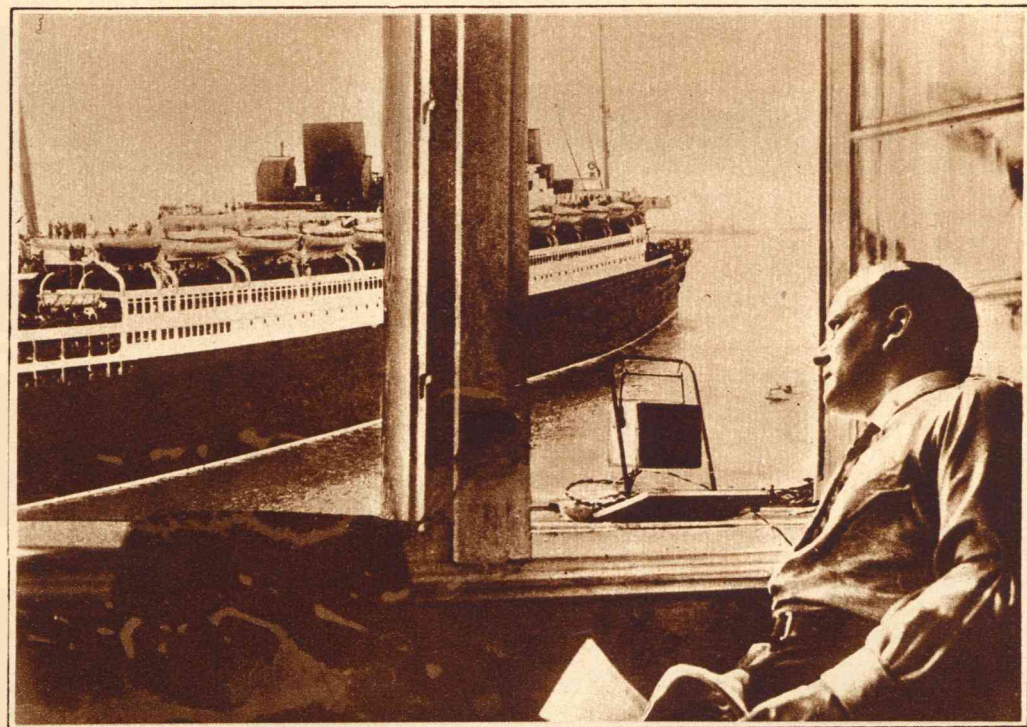
Maandagmiddag kwam Hr. Ms. Kortenaer van de West terug. Terwijl de Stafmuziek het volkslied speelt staan de jantjes op de voorplecht van het schip in de houding.

Na 246 uren in de lucht te hebben vertoefd wenschen de piloten Loren Mendell en Pete Reinhart elkander met hun nieuw behaald record geluk

VAN ALLES EN OVERAL

Hiernaast: In Enkhuizen was de vorige week een Oud-Hollandsche markt georganiseerd ten bate van het „Witte Kruis". In de taveerne werd door lieflijke meisjes geserveerd, welke men op haar terras ziet afgebeeld.

Het Amerikaansche filmkind Jackie Hoo Ray vertoefte momenteel te Berlijn waarbij hij zich meestal vertoont in een uniform hem door niemand minder dan Charles Lindbergh geschonken.

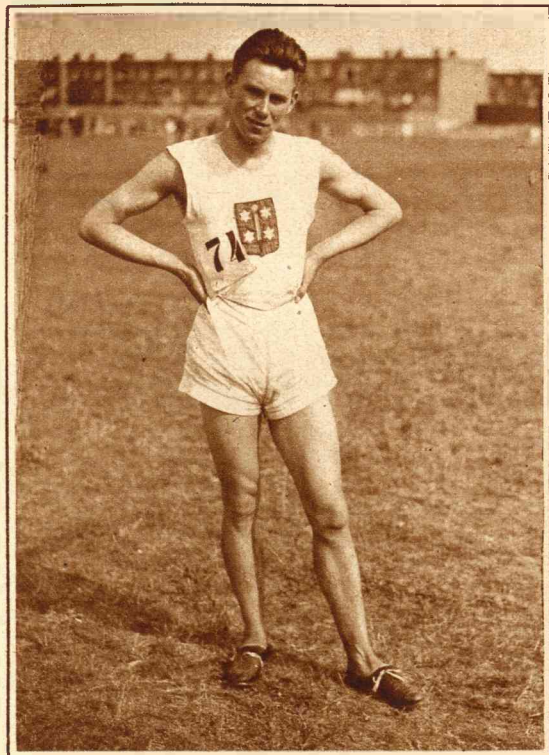
De „Bremen" de ontzaglijke oceaanreus van den Noordduitschen Lloyd heeft thans zijn eerste reis naar en van Amerika volbracht en daarbij een record snelheid aan den dag gelegd. Merkwaardig is dat het schip van Bremen tot New-York met het vaderland in contact gebleven is door den radio ultra kortegolf-zender en dat de concerten aan boord door de Duitsche zenders werden uitgezonden. Hier ziet u den omroeper het millioen-koppige publiek op de hoogte houden van de gedragingen van het schip, terwijl hij het in een motorboot volgt.

De cricketwedstrijd Haarlem-V.V.V. De Amsterdammers aan bat. Een mislukte poging van den batsman om den bal naar square leg te plaatsen.

SPORT VAN ZONDAG

We leven momenteel in den komkommertijd. De sportmensen liggen te droomen ergens aan zee of in het bosch. Voor de voetbalbestuurders zijn die droomen tegenwoordig ietwat benauwd in verband met de vele geruchten die in dezen tijd van het jaar de ronde doen met betrekking tot overschrijving van spelers naar een andere vereeniging. Pietje heeft gehoord dat de club X voor een diner /7.50 vergoedt, terwijl hij in zijn oude club maar /5.— krijgt.

De Haarlemsche athleet Hoogerwerf, momenteel één der snelste Nederlandsche loopers op den middenafstand, verbeterde Zondag op Houtrust het Ned. record 1000 M. Wij herinneren er aan dat deze afstand heel zelden geloopt wordt.

Dus neemt Pietje de beenen want voor /7.50 eet je nu eenmaal beter dan voor vijf pop en als je wilt kun je er meer van overhouden ook.

Dergelijke toestanden bestaan tegenwoordig, maar de N.V.B. schijnt hier weinig tegen te kunnen doen. Laat ons echter niet over voetbal praten.

In de Amsterdamsche sportwereld is het opvallend stil. We krijgen zoo nu en dan een belangrijke wedstrijd op de Stadion-Wielerbaan, doch hierbij blijft het vrijwel. Na het verweerde jaar

1928, toen we omstreeks dezen tijd elken dag het neusje van den zalm op elk gebied konden meemaken, valt dit wel een beetje tegen. Veel bijzonders zal er trouwens binnen de hoofdstedelijke muren op zomersportgebied niet te doen zijn geweest wanneer straks koning voetbal weer zijn joyeuse entree maakt.

We hebben gehad de athletiekontmoeting Nederland—West Duitschland, welke zoowel wat de prestaties als de belangstelling ervoor betreft een groote teleurstelling was.

Thans krijgen we op athletisch gebied nog de Nederlandsche kampioenschappen en het laat zich aanzien dat we hier iets beters te zien zullen krijgen dan eenigen tijd geleden tegen de West

Duitschers. De prestaties onzer athleten bewegen zich althans weer in stijgende lijn.

Verder krijgen we nog internationaal cricket van V.R.A. tegen een team van de in ons land bekende Free Foresters. Daar blijft het zoo ongeveer bij.

A.F.C. heeft het programma voor de A.R.O.I. bekerwedstrijden al gereed. Volgende maand begint het feest dus al weer. Verschillende clubs van het vorige jaar missen wij in verband met het gouden jubileum van H.F.C. Wij moeten echter bekennen, dat de A.F.C.'ers voor een uitstekende bezetting hebben gezorgd.

Op dat 50-jarig jubileum van good old H.F.C. krijgen wij nog wel eens gelegenheid om terug te komen. Ruim vijftig jaar is het geleden dat de bekende Haarlemmer Mulier het voetbalspel uit Engeland importeerde. In die 50 jaar is voetbal de meest populaire sport in ons land geworden. De naam Mulier zal bij het H.F.C.-jubileum, dat op grootsche wijze zal worden gevierd, meerdere malen naar voren komen.

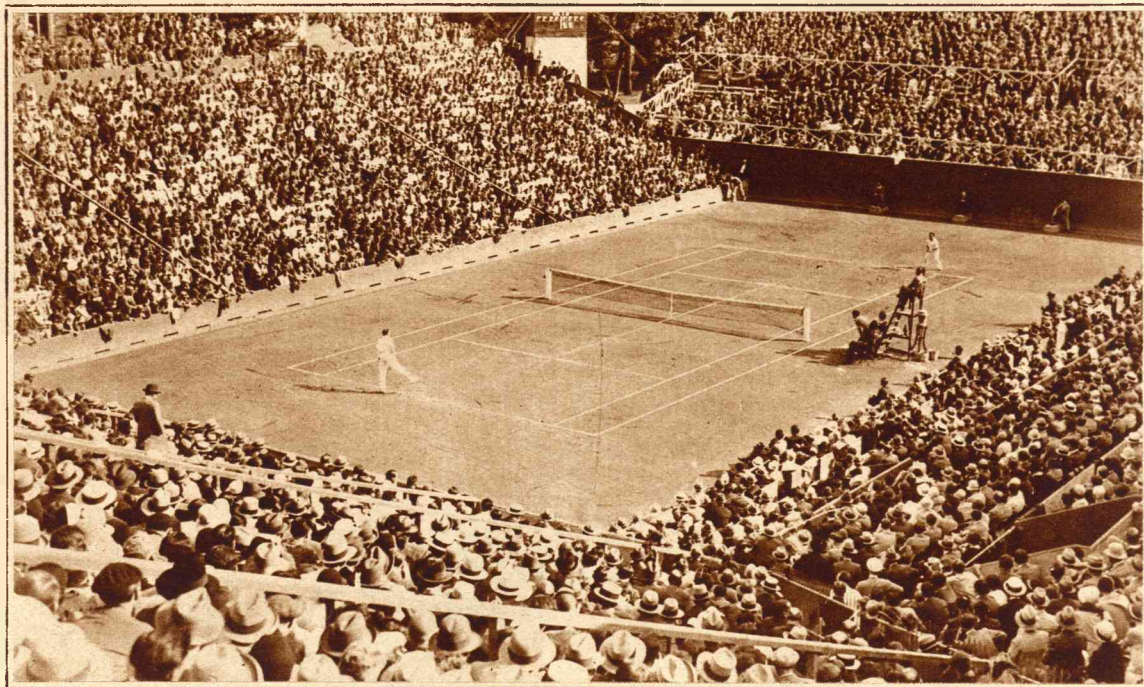
Het voetbalspel, welks beoefenaars aanvankelijk niet voor heelmaal vol werden aangezien, telt thans in ons land duizenden aanhangers uit alle lagen der maatschappij.

Het gouden jubileum van de H.F.C. krijgt hierdoor wel een zeer bijzonder karakter. Vijftig jaar

De Rotterdammer Gubbels verbetert op Houtrust het Ned. Record 3000 M. snelwandelen. Op onze foto heeft Gubbels de leiding.

voetbal in Nederland. Het schijnt ons voor alle tegenwoordige beoefenaars van het spel een reden om van groote dankbaarheid te getuigen tegenover den importeur

De eindstrijd om de Davis-Cup te Parijs, tusschen Frankrijk en Amerika. Moment tijdens de match Cochet-Tilden, waarin de Amerikaan wederom door den Franschman werd geklopt

BEURZEN IN DE OPEN LUCHT. Het blijkt herhaaldelijk dat beursgebouwen te klein zijn om alle bezoekers te bevatten, zoodat een gedeelte daarvan wel genoodzaakt is buiten de muren van het gebouw hun zaken af te doen. Zoo zien we hier de „Beurs der koude voeten“ zoodat de Parijs gewoonlijk genoemd wordt en waar een voortaan deel der zaken op de trappen wordt afgehandeld.

DUISTERE MACHTEN

NAAR HET ENGELSCH VAN JOSEPH HOCKING

HET VERHAAL TOT NU TOE

Mark Martineau, die in de rechten studeert, is beschuldigd van moord op Abraham Robertshaw. De jury spreekt het „niet schuldig“ over hem uit, maar de publieke opinie, die hem voor schuldig houdt, is tegen hem. Hij wendt zich tot rechter Sedgmoor, voor wien hij heeft terecht gestaan, om raad. Deze adviseert hem in Canada of Australië zijn geluk te beproeven, maar Martineau wil het land niet uit. Dina, Sedgmoor's dochter, die bij het onderhoud tegenwoordig is, geeft Martineau gelijk, omdat hij den moordenaar van Robertshaw wil ontdekken. Mark wandelt 's avonds langs de kade en ontmoet daar een jonge bloemenverkoopster, Elsie May. Deze spreekt hem moed in, geeft hem drie shillings te leen en den raad, Londen te verlaten, naar buiten te gaan en daar als tuinkecht werk zien te krijgen. Hij volgt dien raad en wordt, na eenig zoeken, door Wilding, een rijk koopman uit de city, die villa „Poplars“ bewoont, in dienst genomen. Dina Sedgmoor komt op de „Poplars“ logeeren en herkent in den tuinkecht Mark Martineau. Zonder zich goed rekenschap te geven van de mogelijke gevolgen voor Martineau, deelt zij den jongen Herbert Wilding mede, wie de knecht van z'n vader eigenlijk is. De oude en de jonge Wilding gelooven in Mark's schuld en de oude heer zegt hem de betrekking op, Mark vertrekt naar Londen. Hij treedt daar als boekhandelaarsbediende in dienst bij Josua Bentham. Mark's pogingen om het geheim van den moord te

ontsluieren, hebben geen succes. Na een jaar zegt Bentham hem de betrekking op, omdat hij geen bediende meer betalen kan. Het gelukt hem een betrekking als secretaris te krijgen bij Dr. Margraves, een archeoloog, die z'n vader gekend heeft. Zijn vrijen tijd besteedt Mark om Bentham behulpzaam te zijn. In dien boekwinkel heeft hij een onderhoud met rechter Sedgmoor en diens dochter. Tot z'n verbazing ontvangt hij een paar dagen daarna een uitnodiging voor een avondpartij ten huize van den rechter. Herbert Wilding is er ook. Hij spreekt met de gasten over Mark, waardoor deze door iedereen gemeden en genoodzaakt wordt het huis te verlaten. Mark besluit alle krachten in te spannen om de waarheid inzake den moord aan 't licht te brengen. Na eindeloos zoeken vindt hij in Scotland Yard een brief, waardoor hij op het spoor van den moordenaar hoopt te komen. In een restaurant ontmoet hij kort daarop Edgar Barret, iemand, wiens naam in den brief genoemd wordt. Met dezen heeft hij een onderhoud, waardoor hij in z'n meening versterkt wordt dat Barret meer van de zaak weet. Op een avond verlaat Barret Londen. Mark volgt hem ongezien. Barret gaat naar een eenzaam landhuis en Mark legt zich vlak voor 't huis in hinderlaag. Daar ziet hij aan een der vensters een jong meisje in wier oogen een uitdrukking van ontzetting ligt. Eenige oogenblikken later verdwijnt de gestalte en verlaat ook Barret de woning. Deze laatste verlaat Londen zonder adres achter te laten. Mark gaat weer naar het landhuis, doch vlak er hij gekomen, wordt hij van achteren over-

vallen en bewusteloos geslagen. Hij ontwaakt in een ziekenhuis dat hij na eenigen tijd hersteld verlaat. Hij tracht inlichtingen in te winnen omtrent het landhuis, maar verneemt slechts zeer weinig. Nu gaat hij weer naar 't landhuis, komt door de achterdeur binnen en hoort in een der kamers op de tweede verdieping iemand luid snikken. Hij treedt de kamer binnen en vindt daar een jong meisje van ongeveer 20 jaar. Uit het onderhoud dat nu volgt, blijkt, dat zij een geheim verdriet heeft, hetwelk zij nu nog niet wil openbaren. Mark deelt het doel van zijn komst mede en zij spreken af, dat hij over een dag of drie zal terugkomen. Zij heeft dan inmiddels nagedacht over zijn voorstel om hem de oorzaak van haar leed mee te deelen. Mark verlaat ongemerkt het landhuis. Hij stelt nu persoonlijk een onderzoek in, in het huis en de kamer waar Robertshaw vermoord is en ontdekt in die kamer een kleine opening die toegang geeft tot de vliering van het huis er naast. Op die vliering vindt hij een haarspeld van een vrouw, dat het geval nog raadselachtiger maakt. In de bladen leest hij, dat in Marystreet een moord gepleegd is op zekeren George Dawson. Elsie May, het meisje dat hem eens drie shillings geleend heeft, wordt van dien moord verdacht en in arrest gesteld. Mark bezocht haar in de cel en daar hij eenige maanden geleden tot advocaat gepromoveerd is, biedt hij zich aan om als haar verdediger op te treden. Dit aanbod wordt door Elsie, die verzekert onschuldig aan den moord te zijn, met vreugde aanvaard.

Ja en neen. Hij zei, dat hij voor een degelijke firma reisde, maar waarin hij reisde, dat vertelde hij niet."

Maakte hij den indruk van iemand, die vroolijk en opgewekt van karakter is?"

In 't algemeen wel. Soms scheen hij ontstemd en sprak over dingen die men van hem verlangde dat hij doen zou, maar die hij verklaarde niet te willen doen. We meenden het beiden eerlijk met elkaar, dat kan ik u verzekeren. Hij beloofde me te trouwen, zoodra hij daartoe financieel in staat zou zijn. Ik hield veel van hem: we beminden elkaar oprecht. En dan durven ze mij van moord op hem te beschuldigen! Hoe is 't mogelijk? Maar toch hadden we wel eens ruzie en dat is de oorzaak van al die ellende."

Ruzie?" herhaalde Mark. „Vertel me daar eens wat meer van."

Nu, dan moet u hooren. Hij hield iets voor me verborgen wat hij niet zeggen wou. De vorige maand hadden we den dag van ons huwelijk bepaald. Een paar dagen daarna zei hij, dat het

uitgesteld moest worden, maar hij wilde niet zeggen: waarom. Ik was daarover zeer boos. Zelf had ik een aardig spaarduitje, het wonen op me zelf was ik moe; door te trouwen wilde ik een eigen huis hebben."

En je had een kamer in Mary-street?"

Ja, te zamen met een ander net meisje, dat theater-programma's verkocht. Maar ik werd jaloersch op haar. Ik dacht dat George meer van haar dan van mij begon te houden en ik verdacht hem er van, dat hij daarom ons huwelijk wilde uitstellen. In elk geval er ontstond een hevige twist tusschen ons beiden en ik zei dingen, die ik niet had moeten zeggen. Ada heeft het gehoord."

Zoo, heet dat meisje Ada? En hoe nog meer?"

Ada Rowse. Ik denk wel, dat ze haar als getuige tegen mij zullen oproepen."

En bezocht hij je op je kamer?"

Slechts twee keer, terwijl Ada er bij was."

Vertel maar verder."

Gisteravond hadden we weer ruzie gehad. Maar ik hield evenveel van hem als vroeger, dat

verzekert ik u. Ik moet echter half gek geweest zijn, want ik riep hem toe, dat ik hem liever dood voor m'n voeten zag vallen dan dat hij 'n ander trouwde. Ik meende er echter niets van. U weet wel wat voor dwaze praat jonge meisjes soms kunnen verkopen. Nadat we boos van elkander gegaan waren, ging ik een paar boodschappen doen. Toen ik terug kwam, was hij in mijn kamer en..." hier begon Elsie krampachtig te snikken.

En wat gebeurde er toen?" vroeg Mark.

Hij lag dood op den grond!" riep zij droevig uit.

En toen?"

Ik weet niet wat er toen gebeurde, want ik viel in zwijm en toen ik weer bij kwam, was er een soort verdooving over me gekomen en voelde ik me ziek. Ik wist niet wat ik doen moest en was half krankzinnig van schrik."

Maar," vroeg Mark Martineau, „heb je geen alarm gemaakt en de andere mensen in huis geroepen en hun gezegd wat er gaande was?"

No. 20

„Dat durfde ik niet te doen,” hernam het meisje, zenuwachtig snikkend. „O, het was verschrikkelijk. Hij en ik waren daar alleen en hij was dood. Eerst dacht ik, dat hij zich voor de grap dood hield, maar dit was niet het geval en nu zal hij nooit meer tegen me spreken en ze zeggen dat ik hem vermoord heb. Hoe is het mogelijk? Ik zou m'n leven voor hem hebben willen geven.”

„En wat was het einde van 't geval?” vroeg Mark, die aandachtig naar het verhaal van het meisjes geluisterd had.

„Nu, na eenigen tijd bij het lijk alleen gebleven te zijn, kwam er een gevoel van schrik en afschuw over me. Ik liep schreeuwend en gillend de kamer uit... en dat is alles.”

„Er is natuurlijk nog meer dan dit,” zei Mark; „waar woonde George Dawson?”

„Dat weet ik niet; dat heeft hij me nooit gezegd. O, ik kan u nu niets meer vertellen; het is alsof m'n hoofd barst van de hoofdpijn en ik heb een gevoel, alsof ik gek zal worden. Denk eens aan, hij is dood, ik zal hem nooit weerzien, en we zijn met ruzie van elkaar gescheiden. O, ik wilde, ik wilde...”, en het arme schepsel barstte opnieuw in tranen uit.

Mark bleef nog een paar minuten en trachtte haar een weinig tot kalmte te brengen. Het mocht niet baten. Hij zag, dat zij op 't punt stond een zenuwtoeval te krijgen en er op het oogenblik niets met haar te beginnen was.

Hij verliet haar nu met de verzekering van terug te komen en begaf zich naar het lijkenhuis waar de doode man lag. Onmiddellijk werd hij er toegelaten. De politie was bezig inlichtingen in te winnen om de identiteit van den vermoorde te kunnen vaststellen. Iedereen die enig licht over die identiteit kan verspreiden, was haar dus welkom. Toen Mark den drempel van het lijkenhuis overschreden had en de plaats naderde waar het lijk was neergelegd, gevoelde hij een schok door z'n leden varen. De man, dien Elsie May gekend had onder den naam van George Dawson, was Edgar Barret.

NEGENTIENDE HOOFDSTUK.

MARK ALS PARTICULIER DETECTIVE.

Den volgenden morgen begaf Mark zich naar het gebouw waar het voorloopig onderzoek omtrent den moord op George Dawson zou plaats hebben. Over het feit dat de eigenlijke naam van het slachtoffer Barret was, sprak hij niet met de politie. Waarom hij dat niet deed, kon hij niet zeggen, maar hij vond het voorloopig beter. Zoo noodig, zou hij later meedeelen wat hij wist.

Het onderzoek had op de gewone manier plaats. De politie-agent wiens hulp men in Marystreet No. 15 had ingeroepen, legde zijn verklaringen af. De eerste getuige na hem was de ontboden geneesheer. Deze deelde mede, dat de man reeds eenige uren dood was, toen hij verscheen en dat een messteek in het hart, een einde aan zijn leven gemaakt had. Ook werden verschillende getuigen gehoord, die eigenlijk niets te zeggen hadden, maar die er op stonden om getuigenis af te leggen. Er kwam, behalve hetgeen Mark van het meisje zelf vernomen had, weinig nieuws voor den dag. De verdachte zelf herhaalde hetgeen zij den jongen man had meegedeeld, alleen wat uitvoeriger. Zij vertelde, dat zij veel met den overledene omging, dat zij meer dan eens met hem ruzie had gehad, eenmaal omdat hij hun huwelijk had uitgesteld en daarna omdat zij jaloersch op Ada

Rowse was. Ook bekende zij een woordenwisseling met hem gehad te hebben op den avond, voordat de politie George Dawson vermoord had gevonden. Deze woordenwisseling hadden drie vrouwen gehoord, die in dezelfde straat woonden. De verdachte deelde nog mede, dat zij na haar twist met Dawson de straat was opgegaan en hem bij haar terugkeer dood in haar kamer had gevonden. Deze laatste verklaring werd onbevredigend geacht.

Ook Ada Rowse werd natuurlijk als getuige gehoord. Zij was een jong meisje dat een gunstigen indruk maakte, en dat bedaard en duidelijk haar verklaringen aflegde. Zij vertelde, dat zij gedurende een paar maanden met Elsie May samen gewoond had en dat deze een net meisje was, op wier gedrag niets viel aan te merken. Den overleden man had zij steeds onder den naam van George Dawson gekend. Zij wist echter niet waar hij woonde, noch waarvan hij leefde. Hij was evenwel altijd ruim van geld voorzien en gekleed als een man in goeden doen.

Het onderzoek had bijna een uur geduurd en de belangstelling van het publiek begon te verflauwen. Alles scheen er op te wijzen, dat de verdachte Elsie May ook werkelijk schuldig aan den moord was. Het geheele geval scheen uit te draaien op een gewonen moord uit ijverzucht, die in een stad als Londen niet tot de zeldzaamheden behoort.

Eensklaps verhief zich een heer uit het publiek, die niet van het begin van 't onderzoek in de rechtszaal aanwezig was geweest. Deze heer verzocht om als getuige gehoord te worden. Hij had zooveel het lijk gezien en kon mededeelingen verstrekken omtrent de identiteit er van.

De onverwachte getuige trok direct Mark's aandacht. Hij keek hem dan ook oplettend aan. Ofschoon hij hem, bij z'n weten, nooit gezien had, zoo scheen hij hem toch niet onbekend te zijn. De man was klein en ongeveer vijf en vijftig jaar. Hij was een weinig mismaakt en trok, ofschoon haast onmerkbaar, met z'n linkerbeen. Z'n rechterschouder stond iets hooger dan z'n linker. Hij was zeer goed, maar ouderwetsch gekleed; z'n linnen-goud was smetteloos wit. Hij zag er vriendelijk en zachtzinnig uit en glimlachte binninnelijk tegen den rechter en de jury. Hij had het voorkomen van een dorpsburgemeester of van iemand wien het in zaken goed gegaan was en die nu rustig van z'n rente in een kleine villa op het land leefde.

„Uw naam?” vroeg de rechter.

„Imri Clarke.”

„Uw verblijfplaats?”

„Gravetown Square W. 32. Ik ben handelaar in Oostersche juweelen.”

„Hebt u den overledene gekend?”

„Ja.”

„Wat weet u van hem?”

„Hij was m'n secretaris en een soort vertrouwensman.”

„Hoe lang hebt u den overledene, George Dawson gekend?”

„Pardon, maar hij heette niet George Dawson, z'n naam was Edgar Barret.”

„Weet u het een en ander over z'n particulier leven?”

„Niet veel. Ik meen te moeten zeggen, dat hij in de laatste maanden min of meer vreemd deed, alsof hij iets had dat hem hinderde. Maar ik ben niet nieuwsgierig van aard en viel hem dus niet met vragen lastig. Hij heeft me trouw en eerlijk gediend.”

De stem van den kleinen man beefde; hij was blijkbaar ontroerd.

„Mag ik u vragen of het u bekend was, dat hij betrekkingen met de verdachte Elsie May onderhield?”

„Tot m'n spijt moet ik deze vraag bevestigend beantwoorden. In den laatsten tijd had hij het hoofd niet bij z'n werk; een enkele maal scheen hij zelfs niet goed te weten wat hij deed. Toen ik hem daarover sprak, vertelde hij me, dat hij van plan was om te trouwen.”

„Is het u ook bekend of hij familie had?”

„Neen, familie had hij niet. Hij heeft me meermalen gezegd, dat hij alleen op de wereld stond.”

„Kent u ook één of meer van z'n vrienden?”

„Neen. Ik geloof wel dat hij vrienden had, maar ik leef als een kluizenaar en beweeg me niet onder de menschen. Ik ben zeer getroffen door zijn plotselingen, gewelddadigen dood en wensch de kosten der begrafenis voor mijn rekening te nemen. Die arme kerel!”

Gedurende dit verhoor had Mark den getuige oplettend gadegeslagen, en kwam tot de bevinding, dat al de aanwezigen er van overtuigd waren, dat hij een eenvoudige, vriendelijke en welwillende kleine man was, diep onder den indruk van den dood van zijn gewezen secretaris.

„Hebt u me nog het een of ander te vragen, heeren?” vroeg Imri Clarke.

„Neen, dank u,” antwoordde de rechter, „als de gezworenen ten minste voldaan zijn over uw mededeelingen.”

(Wordt voortgezet.)

Ook in Brussel komen er heel wat zaken tot stand op en voor de trappen van het Beursgebouw, getuige deze foto.

OUDE-AMSTERDAM

Een stadsdeel waar slechts weinig Amsterdammers komen die er niet thuis hooren, maar in den zomertijd des te meer door vreemdelingen bezocht, is wel de O. Z. Voorburgwal in de nabijheid van het min of meer beruchte Kolkje, den Zeedijk, enz. Hier ziet u het beginpunt van dezen ouden burgwal, schilderachtig als steeds, beschenen door de zomerzon.

DE STAD AMSTERDAM

HOOFDREDACTEUR ARTHUR TERVOOREN

Red. en Adm.: Keizersgracht 234. Tel. 43304. Abonnementsprijs: p. week 12½ cent; per kwartaal f1,625; per post f1,75; Voor Nederlandsch-Indië f7,00 per jaar bij vooruitbetaling. Voor het overige buitenland: porto extra. Losse nummers 15 cent. Voor advertentiën wende men zich tot de Administratie van dit blad. Al onze abonnees zijn gratis verzekerd tegen ongelukken. (Uitkeeringen f 30.— tot f 2000.—)

OPLAGE BOVEN 100.000 EX.

Aangesloten bij het Bureau voor
Oplagecontrole, Amsterdam.